Pełna tabela Loterii

ROK XVI. Nr. 129 (4805) WILNO, czwartek 11 maja 1939 r. Pismo nie jest datowane naprzód Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Postawa Litwy

Dziennikarze polscy z niecierpliwością oczekiwali na to krótkie oświadczenie, które wczoraj złożył Wódz Naczelny armii litewskiej dla prasy. Chociaż dobrze wiadome jest, że takie oświadczenia nie są nigdy z reguły rewelacyjne pod względem politycznym, dla dziennikarzy polskich i ogółu czytelników w Polsce sam fakt pobytu w Warszawie Wodza armii litewskiej i każde jego słowo jest źródłem najżywszego zainteresowania. Są to bowiem widoczne i namacalne dowody zbliżenia między obu narodami.

Zaledwie wczoraj pisałem o podobieństwie stylu polityki Polski i Litwy, poczynając od zarania historii. Wcześnej jeszcze przed nawiązaniem stosunków między obu państwami na łamach naszego pisma był wyrażany pogląd, że Polskę i Litwę znacznie więcej czynników łączy niż dzieli, że logika dziejów i geopolitycznego położenia obu państw wymaga dobrego sąsiedztwa i współpracy.

Dobre sąsiedztwo już istnieje, współpraca zwłaszcza na odcinku gospodarczym rozpoczęła się. Od wizyty gen. Rasztikisa i tych jego słów, które przez niego w Polsce zostały wypowiedziane oczekiwaliśmy już tylko wyłącznie stwierdzenia, że zachodzi to istotne dla zbliżenia podobieństwo „stylu polityki zagranicznej“ obu państw, jakie istniało w przeszłości.

Warunki życia zmieniają się i historia nie powtarza się nigdy w formie kopii tego, co już raz było. Nie ma pogan. Zakonu Krzyżackiego, a wyprawy wojenne nie należą do jednego z typów zawodowo uprawianego rzemiosła.

Cnota rycerska dziś jest nie mniej ceniona niż dawniej, ale ideałem może być tylko bohaterstwo w wojnie obronnej. Przeciwko napastnikowi natomiast zwraca się najprzód opinia, a następnie i oręż całego świata.

Dziś punktem zwrotnym i probierzem wartości dla żadnego państwa nie jest forma przyjęcia chrześcijaństwa tak, jak to było ongiś dla Polski i dla Litwy

Szukając zagadnienia, któreby było wspólne wszystkim narodom, podobnie jak w owych czasach stosunek do chrześcijaństwa odnajdujemy inne nawskroś współczesne hasło utrzymania pokoju. Przecież jest ono dosłownie na ustach wszystkich.

Dlatego dziś stosunek do zagadnienia pokoju może być podobnym probierzem postawy państw narodów jak dawniej w okresie wojen krzyżowych stosunek do chrześcijaństwa.

Polska stosunek ten określiła dwukrotnie. Wtedy kiedy odmawiała jakiegokolwiek udziału w którymkolwiek z dwu zarysowujących się na świecie t. zw. ideologicznych bloków państw i obecnie niedawno w ostatnim ekspose min. Becka.

„Pokój nie jest rzeczą bezcenną, bezcenny jest tylko honor“. Tych zdań możemy się uczyć na pamięć my i cały świat. One w sposób zupełnie dostateczny malują postawę państwa.

W oświadczeniu dla prasy złożonym przez gen. Rasztikisa odnajdujemy te same elementy.

Neutralność Litwy równa się negatywnemu stosunkowi do „bloków ideologicznych“, wola niezależności i odparcia każdej agresji, która by w tę niezależność godziła — oznacza stawianie honoru ponad cenę pokoju

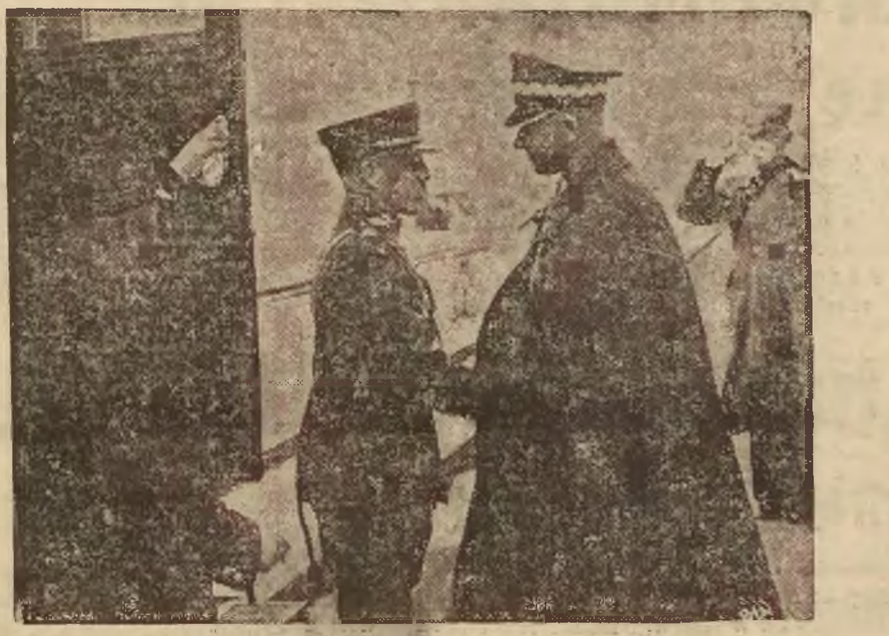
Postawy zasadnicze Litwy i Polski są więc podobne.

Oba narody winny wdzięczność Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi, że zaprosił Wodza armii litewskiej i gen. Rasztikisowi, że z zaproszenia skorzystał, bo przy okazji tej wizyty wzrosło niewątpliwie wzajemne zaufanie obu narodów względem siebie. Litwini nie będą wątpić, że niczego im tak gorąco nie życzymy jak pełnej niezawisłości i wytrwania w zajętej postawie.

Piotr Lemiesz.

Oświadczenie gen. Rasztikisa

Litwa musi zadawalać się polityką neutralności.—Niepodległości będzie bronić do ostatka.—Coraz przyjaźniejsze formy współpracy polsko-litewskiej

Powitanie na dworcu kolejowym w Warszawie gen. Rasztikisa przez Marszałka Śmigłego-Rydza.

WARSZAWA, (PAT). — Wczoraj o godz. 18,30 naczelny wódz armii litewskiej gen. Rasztikis przyjął w pałacu Blanka przedstawicieli prasy polskiej, wobec których złożył następujące oświadczenie:

Warszawę znałem uprzednio tylko z czasów okupacji, kiedy to w 1918 r. wracałem z frontu rosyjskiego do Litwy. Z przyjemnością stwierdzam ogromny rozrost stolicy polskiej i postępy, które ona zrobiła po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Warszawa wypiękniała. To się rzuca po prostu w oczy, szczególnie obecnie, gdy miasto przywdziało przepiękną szatę wiosenną.

Zaszczytne dla mnie zaproszenie Pana Marszałka Polski spędzenia paru dni w Warszawie, przyjąłem z radością. Jestem niezwykle wzruszony przyjęciem, zgotowanym mi przez Pana Marszałka i manifestacjami sympatii pod adresem Litwy i moim osobistym ze strony ludności Warszawy.

Rad jestem, że z okazji moich odwiedzin mogłem poznać osobiście Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Marszałka Polski, Pana Prezesa Rady Ministrów, Pana Ministra Spraw Zagranicznych i innych przedstawicieli rządu i wojska polskiego. Rozmowy, które przy tej sposobności prowadziłem z wymienionymi mężami stanu, przekonały mię jeszcze raz o szczerości sympatii polskich względem Litwy.

Litwa odrodzona ze względu na swoje obecne warunki z natury rzeczy musi zadawalać się polityką neutralności, którą już od kilku lat zdecydowanie prowadzi wespół z innymi państwami bałtyckimi. Ale trzymając się neutralności Litwa zdecydowana jest bronić do ostatka swojej niepodległości i odeprzeć w razie potrzeby z bronią w ręku wszelkie zakusy na nią.

Z przyjemnością stwierdzam, że znalazłem tu zupełne zrozumienie naszej polityki.

Normalizacja naszych stosunków międzypaństwowych posunęła się w tym roku znacznie naprzód. Nie wątpię, że stosunki między obu państwami będą przybierały coraz przyjaźniejsze formy i że w niedługim czasie dojdziemy do stosunków, opartych na zupełnym wzajemnym zaufaniu. W atmosferze zaufania zaś da się załatwić wiele spraw, których załatwienie w innych warunkach było by nie do pomyślenia.

Przy tej sposobności chciałbym wyrazić za pośrednictwem polskiej prasy moje najlepsze życzenia narodowi polskiemu, z którym Litwa przeżyła niejeden wiek wspólnej doli i niedoli, a z którym i w przyszłości, w nowych i zmienionych warunkach, chciałaby żyć w dobrych sąsiedzkich i przyjacielskich stosunkach.

Następnie gen. Rasztikis podzielił się z dziennikarzami wrażeniami ze swej wizyty w Rembertowie, podkreślając znakomitą postawę żołnierza polskiego oraz jego sprawność i wyszkolenie.

W zakończeniu rozmowy gen Rasztikis złożył podziękowanie całej prasie polskiej za życzliwe ustosunkowanie się do armii litewskiej i jego osoby.

WARSZAWA. (Tel. wł.). Na konferencji prasowej w pałacu Blanka gen. Rasztikis po przywitaniu się z obecnymi dziennikarzami, wśród których oprócz prasy polskiej obecni byli dwaj dziennikarze reprezentujący prasę bałtycką, oświadczył, że będzie mówił po polsku, dodając, że może popełni błędy językowe, bo dawno nie posługiwał się tym językiem.

Okazało się jednak, że generał, zarówno czytał deklarację, jak i mówił po polsku, bez błędów.

W odczytanej deklaracji generał podkreślił głosem ten ustęp, w którym jest mowa, że przestrzegając neutralność. Litwa będzie walczyć do ostatniej kropli krwi o niepodległość.

W swobodnej rozmowie z dziennikarzami, generał mówił, że nie lubi prawić nikomu komplementów i sam ich nie lubi słuchać. Pomimo to musi stwierdzić na zasadzie tego, co widział, że żołnierza polskiego uważa za najlepszego na świecie.

Przed przyjazdem generała — według niego — powiedziano w Polsce za wiele dobrego o jego roli w Litwie i o dokonanej przezeń pracy. Wprawdzie — jak mówił — nie lubi komplementów, ale przyznaje, że ułatwiło mu to spełnienie misji, którą miał tutaj przy nawiązaniu osobistego kontaktu z przedstawicielami armii polskiej. Podkreślił wreszcie że niejednokrotnie w czasie pobytu w Polsce był przedmiotem żywiołowych owacji ludności, z którą się przypadkowo spotykał.

Gen. Rasztikis zwiedza C. O. P.

WARSZAWA, (PAT). W drugim dniu pobytu w Polsce gen. Rasztikis na zaproszenie ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego udał się do Centrum Wyszkolenia Piechoty w Rembertowie, gdzie był obecny na ćwiczeniu bojowym.

Po powrocie do Warszawy gen. Rasztikis zwiedził Państwowe Zakłady Lotnicze na Okęciu oraz odbył konferencję prasową, po czym był przyjęty na herbatce przez min. Becka. Wieczorem poseł litewski min. Szaulis wydał na cześć gen. Rasztikisa w hotelu Bristol obiad, w którym z polskiej strony wziął udział m. in. min. spraw wojskowych gen. Kasprzycki.

Po obiedzie gen. Rasztikis opuścił Warszawę, udając się w towarzystwie gen. Litwinowicza do Centralnego Okręgu Przemysłowego. Na dworcu pożegnał go Marszałek Śmigły-Rydz

Pomoc Sowietów w razie konfliktu

Szczegóły pertraktacyj angielsko-sowieckich

LONDYN, (PAT). Duże zainteresowanie w tutejszych kołach politycznych wywołał komunikat Agencji Tassa, ogłoszony wczoraj w Moskwie, stwierdzający, że *propozycje brytyjskie skierowane do rządu sowieckiego 8 maja, żądają aby Sowiety udzieliły bezzwłocznie pomocy Francji i W. Brytanii w wypadku, gdyby obydwa te mocarstwa wciągnięte zostały w wojnę przez wykonywanie swych gwarancyj, udzielonych Polsce i Rumunii,* lecz że propozycja brytyjska nie wspomina nic na temat udzielenia pomocy Rosji ze strony W. Brytanii i Francji na wypadek, gdyby Rosja wciągnięta została do wojny przez wykonanie swych zobowiązań.

Jak się okazuje komunikat Tassa wywołany był nieścisłymi informacjami, podanymi przez Agencję Reutera.

Składając wobec izby gmin swoje wyjaśnienie, premier Chamberlain podkreślił na wstępie, że komunikat ogłoszony w Moskwie oparty jest na pewnym nieporozumieniu co do istoty propozycyj, jakie rząd angielski zgłosił wobec rządu sowieckiego.

Rząd brytyjski przyjął na siebie ostatnie zobowiązania, nie zwracając się do rządu sowieckiego, aby w nich uczestniczył z uwagi na pewne trudności, które wszelkie tego rodzaju sugestie muszą z konieczności wywołać. Nie mniej *rząd J. K. M. zasugerował rządowi sowieckiemu, aby tenże z własnej inicjatywy złożył deklarację w tym sensie, że w wypadku gdyby W. Brytania i Francja były wmieszane w działania wojenne wskutek wywiązywania się w ten sposób z przyjętych zobowiązań, rząd sowiecki ze swej strony wyraziłby gotowość przyjścia także z pomocą gdyby ona była pożądana.*

Rząd sowiecki wysunął sugestię planu zarówno bardziej obszernego, jak i mniej elastycznego, który niezależnie od pewnych korzyści musi, zdaniem rządu J. K. M., z konieczności wywołać te właśnie trudności, jakich propozycje rządu brytyjskiego miały na celu uniknąć.

Rząd J. K. M. przeto podkreślił znaczenie tych trudności wobec rządu sowieckiego i równocześnie poczynił pewne zmany w swych pierwotnych propozycjach. W szczególności rząd brytyjski wyraźnie stwierdził, że bynajmniej *nie jest jego zamiarem, aby rząd sowiecki zobowiązywał się do interwencji niezależnie od tego, czy W. Brytania i Francja wywiązując się ze swych zobowiązań już zainterweniowały. Jeżeliby rząd sowiecki pragnął uzależnić swą interwencję od interewencji W. Brytanii i Francji, to rząd J. K. M. ze swej strony nie miałby żadnych zastrzeżeń.* Lord Halifax odbył wczoraj rozmowę z ambasadorem sowieckim — mówił dalej Chamberlain — który wyjaśnił mu, że dla rządu sowieckiego nie było rzeczą jasną, czy w ramach propozycji brytyjskich nie mogłyby zaistnieć okoliczności, w których rząd sowiecki byłby zobowiązany do interweniowania bez poparcia ze strony W. Brytanii i Francji.

Lord Halifax zwrócił się do ambasadora sowieckiego, aby podał rządowi brytyjskiemu sprecyzowane motywy, na których powyższe wątpliwości rządu sowieckiego się opierają. Należy dodać — zakończył premier — że ambasador brytyjski w Moskwie odbył przed dwoma dniami rozmowę z Mołotowem, w wyniku której Mołotow przyrzekł, że rząd sowiecki dokładnie rozważy propozycje brytyjskie i obecnie *oczekujemy odpowiedzi rządu sowieckiego.*

Na zakończenie gdy poseł Noel Baker z Labour party skierował do premiera zapytanie, czy premier może potwierdzić, że gwarancje udzielone Polsce pod żadnym względem nie wykluczają sojuszu W. Brytanii z Rosją, premier odpowiedział: *„Nasze porozumienie z Polską nie wyklucza możności sojuszu między W. Brytanią a Rosją“.*

Na Zamku

WARSZAWA, (Pat). Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym w obecności Pana Marszałka **Śmigłego Rydza** prezesa Rady Ministrów gen. **Sławoj Składkowskiego** i wicepremiera inż. **Kwiatkowskiego,** którzy referowali o bieżących pracach rządu.

Min. Roman u prez. Roosevelta

NOWY JORK, (PAT). — Minister przemysłu i handlu p. Roman wraz z delegacją polską na uroczystość otwarcia pawilonu polskiego na wystawie nowojorskiej przybył do Waszyngtonu celem złożenia wizyt oficjalnych.

Na cześć gości ambasador Potocki wydał przyjęcie, w którym wzięło udział 300 osób ze sfer oficjalnych i towarzyskich. P. minister Roman był przyjęty na dłuższym posłuchaniu przez prezydenta Roosevelta.

Rozmowa z kom. Potiomkinem

Przedstawicielowi „Kurjera Warszawskiego" udało się przezwyciężyć trudności i dotrzeć do komisarza Potiomkina, co opisuje w ten sposób:

W przedziale na linii Bukareszt — Warszawa obok p. Potiomkina siedzieli m. min. charge d'affaires am basady ZSRR — Listopad i sekretarz osobisty Potiomkina. Zwracam się do p. Listopada, przedstawiam się jako wysłannik „Kurjera Warszawskiego" i wyjaśniam cel mego przybycia:

— Chciałbym odbyć rozmowę z p. ministrem Potiomkinem, proszę pana radcę o przedstawienie mnie pa nu ministrowi.

Po pewnym wahaniu p. radca Listopad przedstawia mnie komisarzowi Potiomkinowi.

Pan komisarz Potiomkin to typo wy Rosjanin o włosach gęsto przy prószonych siwizną. Ubrany jest w jasny, podróżny garnitur ze znaczkiem delegata najwyższej rady ZSRR w kształcie czerwonego sztandaru.

Na pierwsze moje pytanie, czy jest zadowolony z odbytej podróży i rozmów, przeprowadzonych w Ankarze, Sofii i Bukareszcie, oświadczył mi:

— Jestem z niej zupełnie zadowolony. Zresztą były już oficjalne komunikaty, podane przez agencję „Tass". Muszę tu stwierdzić, że przeprowadzone rozmowy w Ankarze były bardzo pomyślne i przyczynią się poważnie dla ugruntowania sprawy pokoju.

— A jakie wrażenie — zapytuję komisarza p. Potiomkina — odniósł p. minister z pobytu w Bukareszcie?

— W Bukareszcie — odpowiada zastępca kierownika polityki zagranicznej Rosji — miałem możność od bycia długiej i wyczerpującej, 2-godzinnej rozmowy z ministrem spraw zagranicznych Rumunii, Gafencu. — Rozmowa ta potwierdziła moje przekonanie, że cały szereg państw, wraz ze Związkiem Sowieckim, naszą wielką przyjaciółką Francją (na tym kładzie p. komisarz specjalny akcent) i naszą wielką przyjaciółką Turcją, dąży do utrwalenia pokoju.

Przechodzę na tematy mi bliższe:

— Jakie są, zdaniem pana ministra, możliwości rozwoju stosunków handlowych między Związkiem Socjalistycznych Radzieckich Republik a Polską?

— Sądzę — pada zdecydowana odpowiedź — że jak najpomyślniejszy rozwój stosunków handlowych leży w interesie obu stron, tak ZSRR, jak i Polski. Muszę tu dodać, przejeżdżając przez gościnny wasz kraj, że przywiązuję dużą wagę do roli Polski w aktywnej pracy budowy pokoju. Na tym chciałbym ograniczyć naszą dzisiejszą rozmowę...

Dziękuję panu komisarzowi Potiomkinowi za udzielenie mi tego, pierwszego na terenie Polski, wywiadu.

Następuje krótkie pożegnanie, opuszczam przedział, do którego nie łatwo było się dostać. P. minister Potiomkin wraca do przerwanej przeze mnie gry w domino, którą wraz z towarzyszami skracał sobie podróż.

Potiomkin u min. Becka

WARSZAWA, (Pat). Zastępca Komisarza ludowego spraw zagranicznych Z. S. R. R. Potiomkin w drodze powrotnej z Bukaresztu do Moskwy zatrzymał się nieoficjalnie w Warszawie i został dnia 10 bm. przyjęty przez ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

W godzinach popołudniowych Potiomkin udał się w dalszą drogę do Moskwy.

WARSZAWA. (Tel. wł.). Rozmowa min. Becka z zastępcą komisarza do spr. zagr. ZSRR Potiomkinem trwała 1 godzinę i 40 min.

Przed rozmową Potiomkin złożył wizytę min. Arciszewskiemu p. o. pod sekretarza stanu w MSZ.

Na dworcu Głównym w czasie odjazdu Potiomkina zgromadziło się du że grono dziennikarzy. Jeden z przedstawicieli prasy zagranicznej zwrócił się do odjeżdżającego z prośbą, aby powiedział kilka słów dla prasy zagranicznej. Potiomkin odparł: „Nie mówiłem nic dla prasy polskiej, nie mogę mówić nic dla zagranicznej".

Na prośbę, aby złożył oświadczenie dla całego świata Potiomkin również z uśmiechem odmówił.

Anglia nie proponowała Niemcom gwarancji

LONDYN, (PAT). — W związku z posłoskami, jakoby rząd brytyjski zamierzał udzielić Niemcom gwarancji przeciw agresji, poseł opozycji liberalnej Mander skierował pod adresem premiera zapytanie, czy tego rodzaju propozycja została w ogóle wysunięta i czy została uczyniona w drodze dyplomatycznej.

Premier Chamberlain udzielił w tej sprawie znamiennej odpowiedzi, kładąc kres podobnym pogłoskom:

„Aczkolwiek rząd J. K. M. — po wiedział premier — z pewnością go tów jest rozważyć każdą propozycję co do wymiany wzajemnych zapew nień z rządem niemieckim, żadna taka propozycja przez kanały dyploma tyczne skierowana nie została, ani też rząd J. K. M. nie otrzymał żad nych uwag na ten temat ze strony rządu niemieckiego".

Kłopotliwa propozycja

Dania przyjmie propozycję niemiecką, inne państwa płn. odrzucą

SZTOKHOLM, (PAT). — Według opinji tutejszych kół politycznych i dziennikarskich, niejasna stylizacja komunikatu, wydanego po naradach czterech ministrów, odzwierciedla kłopotliwą sytuację, w jakiej państwa północne znalazły się na skutek niemieckiej propozycji, dotyczącej paktu nieagresji. Negatywne ustosunkowanie się do tej propozycji przebija z komunikatu dość wyraźnie.

Według dość powszechnych przypuszczeń DANIA BĘDZIE MUSIAŁA propozycję tę przyjąć, SZWECJA i NORWEGIA NAPEWNO JĄ ODRZUCĄ, przy czym nie jest wykluczone odrzucenie jej również przez Finlandię.

Dyktatorzy „będą niezwyciężeni"..

Wynurzenia min. Ribbentropa na temat sojuszu wojsk. z Włocham

RZYM, (Pat). Minister spr. zagr. Rzeszy von Ribbentrop udzielił wywiadu przedstawicielowi „Popolo d'Italia" na temat wyników meldiolańskiego spotkania z min. Ciano.

Sądzę — oświadczył min. Ribbentrop — że Włochy i Niemcy nie mogły lepiej odpowiedzieć tym degeneratom demokratycznym, którzy zawsze boją się napaści i w każdym widzą napastnika. Jeżeli chodzi o przyszłość sądzę, że nasze dwa narody mogą być spokojne. Ja w imieniu kanclerza Hitlera, a min. Ciano w imieniu Mussoliniego — powzięliśmy decyzję co do zawarcia sojuszu wojskowego, który nie jest niczym innym, jak logiczną konkluzją stanu rzeczy, istniejącego. prawdę mówiąc, już od dawna.

Pakt ten nie był potrzebny, ale dobrze się stało, że został zawarty, albowiem różni wykrętni prawnicy demokratyczni przekonają się, jakie są naprawdę nasze stosunki. Niechaj demokracje wiedzą, że Mussolini i Hitler chcą pokoju. Gdyby jednak demokracje nie chciały nas zostawić w spokoju, niechaj pamiętają, że Mussolini i Hitler wraz ze swymi narodami będą niezwyciężone.

Odpowiedź prof. Romera na poufny list prof. Studnickiego

WARSZAWA. (Tel. wł.).

Przed niejakim czasem prof. Władysław Studnicki rozesłał poufny list do wielu osób ze wskazaniami w sprawie polityki zagranicznej. Wczoraj prof. Eugeniusz Romer w Lwowie ogłosił w odpowiedzi na ten list oświadczenie, w którym mówi, że wprawdzie nie jest ani człowiekiem wybitnym, ani wpływowym, ale list Studnickiego otrzymał. Nie zdradzając poufności korzysta z okazji, aby udzielić odpowiedzi. Odpowiedź jest krótka. Prof. Romer przypomina, że w końcu października 1918 r. w okolicznościach zbliżonych do obecnych w „Kurj. Lwowskim" ukazała się notatka pt. „Ostatnie dictum Studnickiego". Notatka brzmiała: „Postawiłem na zdechłego konia, koń przegrał, jestem głupiec...".

Dziś mowa Daladiera

Transmitowana będzie przez Polskie Radio

WARSZAWA, (Pat). W dniu 11-go maja rb. premier Daladier wygłosi w Izbie Deputowanych dłuższe przemówienie. Mowę tę w tłumaczeniu polskim transmitować będą z Paryża wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia o godz. 19.

Ewakuacja stolicy Chin

CZUNKING, (PAT). — Z polecenia Marszałka Czang Kai Szeka pod jęte zostały przygotowania do ewakuacji ludności z Czungkingu, obecnej stolicy Chin. Cudzoziemcy, zamierzający pozostać w mieście, będą musieli zaopatrywać się w specjalne pozwolenia.

Korespondent Reutera oblicza, że ilość ofiar dwukrotnego bombardowania Czungkingu przez samoloty japońskie w ubiegłym tygodniu się ga ponad 3.500 zabitych.

Nowi rektorzy

Rektorem Uniwersytetu Poznańskiego został prof. dr Stefan Dąbrowski.

W Politechnice Warszawskiej rektorem został inż. Kazimierz Drewnowski.

Nieudany zamach stanu w Ekwadorze

GUITO (Ekwador), (PAT). Wykryto tu spisek, mający na celu obalenie obecnego prezydenta i rządu.

Na czele spiskowców stał dymisjonowany pułkownik Luiz Larrea Alba, przewódca skrajnej lewicy. Policja aresztowała b. pułkownika i 50 jego najbliższych współpracowników, z równo cywilnych, jak i wojskowych.

Komunikat oficjalny, wydany przez władze, kategorycznie zaprzecza wiadomościom, szerzonym przez spiskowców, jakoby prezydent Ekwadoru Mosquera Narvaez sprzedał obcemu mocarstwu wyspy Galapagos.

Wycieczka szkolna z Zaolzia w Wilnie

W związku z uroczystościami obchodu dnia żałoby narodowej przybyło do Wilna kilkadziesiąt wycieczek szkolnych z całej Polski w ilości około tysiąca młodzieży.

Specjalnie serdecznie witana była wycieczka szkolna z Zaolzia składająca się z młodzieży szkół średnich, zawodowych, powszechnych i wydziałowych ze wszystkich miejscowości Zaolzia a zwłaszcza Orłowej, Karwiny, Cieszyna, Jabłonkowa, Bogumina i Frysztadu.

Dziś o godz. 7 rano wszystkie przybyłe wycieczki szkolne oraz delegacje szkół wileńskich udadzą się specjalnym pociągiem do Zułowa.

Pobyt wycieczek w Wilnie przewidziany jest do soboty dnia 13 bm.

Pożar fabryki wojennej w Anglii

LONDYN, (Pat). W składach materiału wojennego w Chilwell pod Nottingham wybuchł gwałtowny pożar, który zniszczył całkowicie składy. Przyczyna pożaru jest nieznana

Nowy wiceminister spr. wewn. w Litwie

KOWNO, (PAT). W związku ze zlikwidowaniem urzędu pracy społecznej, został utworzony w ministerstwie spraw wewnętrznych etat drugiego wiceministra. Na stanowisko to zosta' mianowany dyrektor departamentu samorządowego i poseł na sejm Franciszek Barkauskas. Do kompetencyj wicemin. Barkauskasa należeć będzie nadzór nad prasą, cenzura filmów i nadzór nad stowarzyszeniami.

Kronika telegraficzna

— W kopalniach złota w Onro Preto (Brazylia) nastąpiła silna eksplozja, która pociągnęła za sobą 11 zabitych i wielu rannych.

— Naczelnik miasta i powiatu kowieńskiego ukarał grzywną 500 litów niejakiego Herberta Stahla za zwołanie nielegalnego zebrania niemieckiego w lokalu niemieckiego klubu sportowego „Olympia" w Kownie. Jednocześnie ukarano grzywną 500 litów członków zarządu tego klubu. Stahl wygłosił przemówienie polityczne na temat przyłączenia kraju klajpedzkiego do Rzeszy.

— W kinach brukselskich wyświetlane są krótkie filmy, przedstawiające polską armię. Publiczność żywo oklaskuje naszych żołnierzy i spontanicznie manifestuje na cześć armii polskiej.

— Do Gdyni przybył pod banderą angielską s/s „River Dart", zakupiony ostatnio przez Bałtycką Spółkę Okrętową w Gdyni. Nowa jednostka polskiej marynarki handlowej posiada długość 265 stóp, szerokość 39 stóp, pojemność 1.859 trn i 1.052 trn po zarejestrowaniu statku nazwa jego zostanie zmieniona na „Wigry".

Min. Kościałkowski przybywa do Wilna

Konferencja w sprawie dodatkowych kredytów inwestycyjnych dla Wileńszczyzny

Jak się dowiadujemy, w przyszłym tygodniu przybywają do Wilna p. minister Pracy i Opieki Społecznej Marian Zyndram-Kościałkowski i wicedyrektor Funduszu Pracy dr Paczyński.

Jak słychać, min. Kościałkowski i dr Paczyński przeprowadzą lustrację robót inwestycyjnych prowadzonych na terenie Wilna, finansowanych przez Fundusz Pracy.

Poza tym z udziałem obu przedstawicieli władz centralnych odbędzie się konferencja, na której ma zapaść decyzja w sprawie ewentualnego uruchomienia dla Wilna i Wileńszczyzny dodatkowych kredytów inwestycyjnych.

Zgon biskupa Przeździeckiego

SIEDLCE, (Pat). Dnia 9 maja o godz. 21 zmarł nagle biskup ordynariusz siedlecko-podlaski Jego Ekscelencja ks. Henryk Przeździecki.

Śmierć pasterza diecezji podlaskiej zaskoczyła nagle na stanowisku w czasie wykonywania obowiązków służbowych na wizytacji kanonicznej parafii Ortel Królewski, pod Białą Podlaską.

Święto narodowe Rumunii

BUKARESZT, (Pat). W całej Rumunii obchodzono wczoraj uroczyście święto narodowe.

Przy odgłosie stu strzałów armatnich król Karol II i Wielki Wojewoda Michał udali się przed południem na wzgórze Cotroceni, gdzie odprawiono uroczyste nabożeństwo.

Po nabożeństwie król z otoczeniem dokonał przeglądu wojsk, po czym odbyła się defilada.

WARSZAWA, (PAT). — Dnia 10 bm. w cerkwi prawosławnej na Pradze odbyło się solenne nabożeństwo z okazji święta narodowego rumuńskiego. Pana Prezydenta R. P. reprezentował minister W. R. i O. P. Świętosławski, Pana Marszałka Śmigłego-Rydza reprezentował gen. broni Berbecki.

Regent Jugosławii w Rzymie

RZYM, (Pat). Dziś na dworzec Termini przybył pociąg, wiozący księcia regenta Jugosławii Pawła, księżniczkę Olgę i świtę. Na dworcu książęcą parę jugosłowiańską powitał król Wiktor Emanuel i królowa Helena, Mussolini i członkowie rządu.

W ciągu dnia odbyło się szereg uroczystości.

Hitlerowcy bruździą w Szwecji

SZTOKHOLM, (PAT). Wczoraj odbyło się w Sztokholmie zgromadzenie szwedzkich narodowych socjalistów. Po zgromadzeniu policja aresztowała 3 osoby za zakłócenie porządku publicznego i wznoszenie podburzających okrzyków.

Nowy incydent japońsko-angielski

SZANGHAJ, (PAT). Jak podaje Agencja Reutera — statek rzeczny „Tung-Wo", płynący pod flagą brytyjską i eskortowany przez angielską kanonierkę, zmuszony został u ujścia Jang-Tse przez japoński kontrtorpedowiec do wyładowania na brzegu wiezionych towarów. W związku z powyższym incydentem nastąpię niebawem ostry protest brytyjskiego konsula generalnego w Szanghaju u władz japońskich.

Japończycy dokonują aresztowań na terenie koncesji międzynarod.

SZANGHAJ, (PAT). Jak podaje Niemieckie Biuro Informacyjne, policja japońska dokonała wczoraj po raz pierwszy aresztowań Chińczyków na terenie koncesji międzynarodowej w Szanghaju. Pogotowie policji japońskiej przybyło niespodziewanie samochodami wojskowymi przed jedną z restauracyj chińskich, położonych na obszarze koncesji. Policjanci japońscy ujęli 5 Chińczyków, którzy zostali skrępowani sznurami i następnie wywiezieni poza obręb koncesji.

„Ekspediowała" kobiety na tamten świat

Ponure praktyki pokątnej akuszerki

Ponuro przedstawiają się zbrodnie pokątnej akuszerki Anny Wachowej z Wołkowyska, która stanęła wczoraj przed wileńskim Sądem Apelacyjnym.

Wachowa, jak opowiada akt oskarżenia, w ciągu kilku lat trudniła się systematycznie dokonywaniem zakazanych operacyj. Nie posiadając odpowiednich kwalifikacyj naukowych oraz ignorując najkardynalniejsze zasady higieny, narażała życie swoich klientek na wielkie niebezpieczeństwo. W ciągu 1937 r. spowodowała ona śmierć 4 młodych kobiet.

Sąd Okręgowy skazał akuszerkę na 8 lat więzienia.

Wczoraj Sąd Apelacyjny w Wilnie zatwierdził wyrok pierwszej instancji, nie odnajdując w sprawie Wachowej, żadnych okoliczności łagodzących.

Wachowa przebywa w więzieniu. (c)

ZSRR zrzekł się uroczyście wszelkich pretensj do Bessarabii

LONDYN, (Obsł. sp.). „Daily Mail“ pisze, iż Potiomkin, podczas wizyty w Bukareszcie, uroczyście zapewnił ministra Gafencu, że na wypadek dojścia do skutku między Związkiem Sowieckim i Rumunią dwustronnego układu przeciwko agresji, Rząd Sowiecki zrzeknie się na zawsze swych pretensyj terytorialnych do Bessarabii.

Nowe metody

zasilania pustego skarbu Rzeszy

Poważne zaniepokojenie w kołach ciułaczy niemieckich wywołał zatwierdzony przez radę niemieckich kas oszczędności projekt zmiany postanowień statutowych kas pożyczkowych i banków w kierunku pozostawienia kierownictwu kas większej swobody w udzielaniu kredytu instytucjom państwowym.

Dotychczas za politykę kredytową kas pożyczkowych i banków odpowiedzialna była rada nadzorcza. Według nowego projektu, w przyszłości odpowiedzialność ta spada wyłącznie na kierownictwo kasy, któremu przyznaje się dość szeroką swobodę w udzielaniu kredytu w tych wszystkich wypadkach, gdy chodzi o interes państwowy lub wyższe interesy społeczne.

Ciułacze niemieccy obawiają się że pod maską tych przepisów kryje się zamach na oszczędności szerokich rzesz ludności, które każdej chwili mogą w formie kredytu być zużyte na zasilenie coraz bardziej pustego skarbu państwa.

W związku z tym w ostatnim czasie daje się zauważyć tendencja wycofywania wkładów z banków i kas pożyczkowych i lokowania pieniędzy w dobra ruchome lub nieruchomości.

Krępująca... nieagresja

czyli koń trojański w Szwecji

Państwa skandynawskie, a także inne państwa neutralne nie wchodziły dotychczas z reguły w układy dwustronne w rodzaju t. zw. paktów o wzajemnej nieagresji. Motywacja była taka, iż państwa te (Szwecja, Norwegia, Dania, Holandia, Szwajcaria, i in.) deklarują swą neutralność ogólnie i w stosunku do wszystkich w równym stopniu, a ich granice nie podlegają kwestionowaniu, więc specjalnych gwarancji nie wymagają. Z państw skandynawskich jedynie Finlandia zawarła w r. 1932 pakt o nieagresji z ZSSR (trzyletni, przedłużony w r. 1934 na lat 10. — Tłumaczy się to długą wspólną granicą). Sowieckie propozycje skierowane do Szwecji i powtarzane wielokrotnie spotykały się stale ze stanowiskiem negatywnym. To też niedawna sugestia ze strony Niemiec będąca niejako zaproszeniem do podjęcia przez nie kroków, nie pociągnęła za sobą jakoś żadnego echa w tych krajach. Wobec tego Rzesza zdecydowała się sama na podjęcie kroków i zwróciła się z ofertą pod hasłem, iż „w stosunku do państw skandynawskich i bałtyckich, **jak wogóle w stosunku do swych sąsiadów,** nie życzy sobie Rzesza nic innego jak pracy w duchu wzajemnego poszanowania swych interesów“.

„Naturalnie zależy nam — pisze Nya Dagligt Allehandra — na dobrych stosunkach z Niemcami i ocениamy ich dobrą wolę, ale po pierwsze granice nasze i bez tego nie podlegają dyskusji, a powtóre musimy unikać wszystkiego co mogłoby być zrozumiane jako angażowanie się po jednej stronie“.

Ostrzej wypowiada się pismo lewicowe „Ny Dag“: „Hitler rozpoczyna działalność przeciwko Polsce, a równocześnie skierowuje akcję dyplomatyczną do państw skandynawskich i bałtyckich mając na celu podporządkowanie ich polityce Rzeszy przez tzw. pakty gwarancyjne. Jedne zwycięstwo ta akcja już odniosła, mianowicie pakt z Łotwą. Kraje skandynawskie znalazły się w sytuacji, w której muszą wyrzec się odpowiedzi wymijających i powiedzieć wyraźnie „nie!“

Przed tygodniem właśnie wypowiedział kanclerz podobny pakt o nieagresji popierając to przygotowaniami do akcji militarnej. W ostatniej mowie min. Becka znajduje się jeden punkt, który szczególnie powinien być wzięty pod uwagę przez społeczeństwo Szwecji.

Min. Beck zaznaczył mianowicie, że Niemcy chciały rozumieć pakt z Polską, jako utrudnienie normalnej współpracy Polski z państwami zachodnimi. Pakt między Szwecją i Niemcami miałby podobne cele. Niemcy zamierzają utrudnić współpracę Szwecji z in. państwami i zamienić nasz kraj w państwo wasalne. Są również powody do przypuszczeń, że nie jest bezpodstawna informacja norweskiej „Dagblat“ o tym, że „Niemcy równocześnie z paktem żądają gwarancyj na dostawę rudy szwedzkiej w czasie wojny“. Neutralność jest przez Niemcy rozumiana jako zadeklarowanie się po ich stronie“.

Ogólna opinia prasy szwedzkiej wskazuje, że w szwedzkim pojęciu neutralności pakt o nieagresji możliwy jest albo ze wszystkimi, albo z nikim.

„Ze świeżymi doświadczeniami przed oczyma — pisze „Jinkopings Posten“ — widzimy wyraźnie, że taki pakt w żadnej mierze nie wzmocni naszej pozycji w dzisiejszych czasach przemocy. Silniejsza strona zerwie go kiedy jej to będzie dogadzało.

„Jeżeli chcemy zachować neutralność (Handelstidning) musimy wystrzegać się wiązania z państwami dyktatury... **Niech lepiej ten koń trojański „przygotowywany w Berlinie pozostanie za murami“.**

„Co rozumieją Niemcy przez napaść, wiemy wszyscy. **Niemcy nie napadają nigdy,** powstają tylko specjalne okoliczności, a takie mogą łatwo powstać wszędzie“.

Tak oto przysłowiowe **timeo danaos** odżywa w całej pełni nieco na północ od Troi w kierunku wytkniętym przez... oś. Z. F.

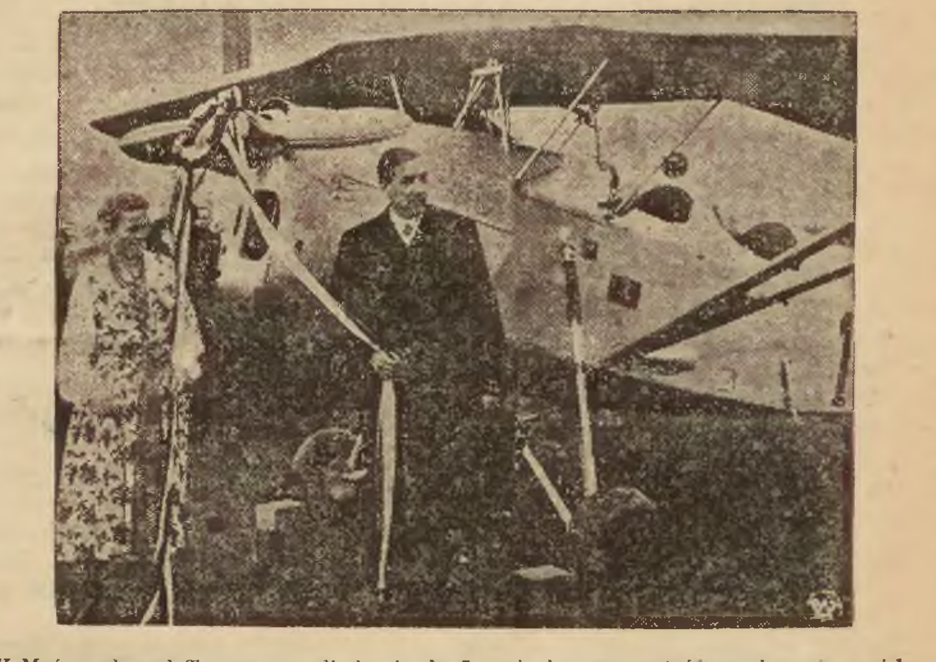
2.VI. przyjeżdża Wiktor Emanuel do Berlina

8 książę Paweł

BERLIN, (Obsł. sp.). Niemieckie biuro informacyjne podaje, iż król Wiktor Emanuel przybędzie do Berlina 2 czerwca w towarzystwie ministra Ciano i licznej świty. Podczas pobytu Wiktora Emanuela, jak zapewniają źródła niemieckie, zostanie ostatecznie podpisany wojenny i polityczny sojusz między Rzeszą a Włochami.

8 czerwca, jak donosi „D. N. B.“ przybędzie do Berlina książę Paweł regent Jugosławii.

Samoloty ufundowane przez czytelników pisma rolniczego

W Mościcach pod Tarnowem odbyła się dn. 7 maja br. uroczystość przekazania wojsku samolotów, ufundowanych przez czytelników „Plonu“. W uroczystości m. in. wziął udział wicepremier E. Kwiatkowski. Na zdjęciu — rodzice chrzestni samolotu pp. Ludwika Górus Bachledowa i wicepremier Kwiatkowski.

Nie ma ośrodka studiów słowiańskich

Pogląd ukraiński na skutki upadku Pragi

Zajęcie Pragi przez wojska niemieckie odbiło się ujemnie nie tylko na położeniu politycznym, gospodarczym i kulturalnym narodu czeskiego, lecz wpłynie ujemnie na kulturę całej Słowiańszczyzny. Praga obecnie straciła swoje znaczenie, jako centrum studiów slawistycznych i obecnie koniecznością jest pomyśleć o nowym ośrodku Słowiańszczyzny.

Sprawę tę poruszył w prasie polskiej dość szczegółowo prof. Stefan Kołaczkowski w artykule „Centrum studiów slawistycznych musi być w Polsce“, umieszczonym w „Polityce“ z dnia 16 kwietnia 1939 r.

Jak przedstawia się obecnie sprawa z ośrodkiem studiów slawistycznych z punktu widzenia — dobra całej Słowiańszczyzny w ujęciu ukraińskim widzimy to z artykułu „Nie ma ośrodka Słowiańszczyzny“, umieszczonego w dzienniku „Diło“ z dn. 9 maja 1939 r.

Własny korespondent „Diła“ z Pragi pisze: „Co dalej ma być z ośrodkiem studiów slawistycznych w Pradze? Czy pozostawić go na miejscu, a jak nie, to dokąd go przenieść?

Ażeby odpowiedzieć na powyższe pytanie, trzeba chociaż w skróceniu przejrzeć 20-letni dorobek Pragi w tej dziedzinie. Najgłówniejszą pozycją jest wydział słowiański przy uniwersytecie Karola, na którym w ciągu 20 lat powstały katedry wszystkich języków i literatur i który wychował całe zastępy młodych slawistów. Drugą wielką pozycją jest biblioteka słowiańska ministerstwa spraw zagranicznych (dzisiaj oddział słowiański biblioteki słowiańskiej), która liczy ponad 200.000 tomów i nie ma sobie równej w całym świecie. Pozycjami dalszymi są: seminarium słowiańskie uniwersytetu niemieckiego, Instytut Słowiański, seminarium słowiańskie uniwersytetu im. Masaryka w Brnie, oprócz tego 5 innych zakładów i towarzystw, które swoją działalnością obejmowały całą Słowiańszczyznę, w tej liczbie „Społecznost pro slovanski jazykozpyt“ i „Slavia Catholica“.

Działały również zakłady i towarzystwa, które miały większy zakres działalności i zajmowały się tylko jednym jakimkolwiek narodem. Białorusini mieli T-wo Fr. Skaryny i własny gabinet historyczny, Bułgarzy — 2 towarzystwa (spólnote) akademickie i czasopismo „Bułgarsko - czechosłowacka wzajemność“, Jugosłowiańskie — 12 towarzystw i czasop. „Jugosłowiańsko-czechosłowacka Rewia“, Łużyczanie — 3 towarzystwa, Polacy — 5 towarzystw, Rosjanie — wolny uniwersytet, archiwum zagraniczne, Instytut im. Kondakowa (historia sztuki) i towarzystwo naukowe Ukraińcy — uniwersytet, T-wo historyczno - filologiczne, Muzeum Nacjonalne, kabinet historyczny i Akademia Gospodarcza (obecnie podupada).

W ostatnich latach wskutek kryzysu gospodarczego i zmiany w poglądach niektórych kierowników kół rządzących Praga już nie była hojna w podtrzymywaniu studiów słowiańskich (20 mil. koron rocznie). Jednak studia te rozwijały się w dalszym ciągu...

Wszyscy rozumieją — pisze „Diło“ — że Praga musi przestać być ośrodkiem studiów slawistycznych lub zmienić zasady i kierunki studiów i przystosować je do nowej sytuacji politycznej. Dopókico praca jest prawie wstrzymana. Przeniesienie studiów slawistycznych na jakiekolwiek inne miejsce neutralne w dzisiejszych warunkach byłoby najlepszym wyjściem.

Dokąd przenieść ośrodek z Pragi. Pomijając trudności techniczne przeniesienia takiego, trzeba powiedzieć, że w żadnej stolicy obecnego świata słowiańskiego, a tym więcej niesłowiańskiego nie znajdą tych obu warunków, które w swoim czasie tak szczęśliwie znalazły się w Pradze: pieniądze i siły fachowe. „Diło“ ma nadzieję, że za kilka miesięcy w Białogrodzie trzeci międzynarodowy zjazd filologów słowiańskich zajmie się przede wszystkim omawianą kwestią. X.

Poszukiwani kandydaci

na praktykantów handlowych w koloniach

Polski handel kolonialny rozwija się szybko

W związku z tym nowopowstające firmy eksportowo - importowe, specjalizujące się w handlu kolonialnym poszukują młodych handlowców Polaków w wieku od 20 do 30 lat na wyjazd do kolonij w charakterze praktykantów handlowych.

Wymagane warunki: 1) dobre zdrowie, 2) średnie wykształcenie, 3) praktyczna znajomość handlu oraz 4) dobra znajomość jednego z następujących języków: angielski, francuski lub portugalski.

Podanie zawierające curiculum vitae i adresy osób, na których referencje kandydat się powołuje, należy przesyłać do Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej — Warszawa, ul. Widok 10.

Wynalazek kolejnictwa polskiego

W trosce o rozwój ruchu turystycznego, koleje polskie wprowadzą niebawem ciekawą inowację, polegającą na wynajmowaniu grupom osób specjalnych wagonów campingowych.

Wagony te, zielone z żółtym napisem „Camping“, posiadające szklane dach, urządzone są wewnątrz jak pokój mieszkalny.

Wokół ścian łóżka, w środku — stół, krzesła, a nawet kuchenka spirytusowa, umożliwiająca przygotowanie posiłku, zapewniają wszelkie wygody w czasie podróży i pobytu w wagonie campingowym.

Hoteliki na kołach, obliczone na 6—12 osób, będą wysyłane do kilkudziesięciu miejscowości, położonych w pobliżu lasów, jezior, rzek itp., gdzie na stacjach kolejowych hotel na kołach będzie mógł pozostać do 10 dni.

Najważniejsze to, że turystyczne „saloniki“ będą dostępne dla szerokich rzesz pracowniczych, a to dzięki niskim skalkulowanym opłatom.

Za sam przejazd pobierana będzie od osoby prawdopodobnie połowa taryfy normalnej, a za pobyt dzienny w wagonie campingowym ma się dopłacać 1.50—2.00 zł dziennie.

Nożycami przez prasę

JESZCZE O WIZYCIE.

Umieszczamy dziś dalszy ciąg głosów o wizycie gen. Rasztikisa, wodza armii litewskiej. Nie trzeba chyba mówić, że głosy są w dalszym ciągu serdeczne. Przytem „Goniec Warszawski“ ujmuje sprawę szerzej. Toczy się dziś walka o wolny Bałtyk. W tej walce są zainteresowani wszyscy mieszkańcy bałtyckich wybrzeży.

Nie potrzebujemy się rozpisywać o znaczeniu zbliżenia polsko-litewskiego — każdy Polak i Litwin rozumie to doskonale. Pozwalamy sobie zato stwierdzić na tym miejscu, że pracowity i bitny naród litewski, który tak pieczołowicie rozwija swoje stare i sławne tradycje rycerskie, odegra jeszcze wybitną rolę w ukształtowaniu stosunków nad Bałtykiem.

Walka o Bałtyk, narzucona narodom bałtyckim przez Niemcy, dopiero się rozpoczęła. Rozumieją to nie tylko Polacy i Litwini, ale również Łotysze, Estończycy, Szwedzi, Norwegowie i Finlandczycy. Wszystkie te narody, choć miłują pokój i odznaczają się spokojną pracowitością, jeszcze więcej cenią swą wolność i niepodległość. Niejednokrotnie chwytały one za broń w obawie swego bytu i wolności dróg na Bałtyku. I teraz pośpiesznie się zbroją, aby tym, którzy chcą zmonopolizować Bałtyk i odepchnąć mniejsze narody od dróg morskich, oświadczyć odważnie i po męsku: wara!

TRWAŁE REZULTATY WIZYTY.

„Robotnik“ również przychylnie ocenia wizytę litewską, widząc w tej wizycie triumf prądów demokratycznych.

„Wielka przemiana“, która przeszła poprzez świat niby burza wiosenna i zahamowała pochód zwycięski faszyzmu międzynarodowego, sięgnęła w głąb życia wewnętrznego Litwy. Republika Litewska zaczęła dostosowywać swój układ stosunków wewnętrznych do konieczności położenia międzynarodowego. Dlatego właśnie spotkanie bezpośrednie dwuch Naczelnych Wodzów wojsk dwuch państw samodzielnych, ale związanych ze sobą przez jednaki los w toku dziejów, stało się rzeczą możliwą.

Niechże to spotkanie da rezultaty możliwie trwałe.

Trzeba dodać, że trwałe rezultaty w tym, jak i w każdym innym wypadku, zależne są od odwagi i zdecydowania państwa silniejszego. Nie bać się, oto główny warunek wszelkie trwałości.

DOKĄD ZMIERZA ROSJA?

„W. Dz. Narodowy“ zastanawia się w artykule wstępnym nad pytaniem, w jakim obozie znajdzie się Rosja: francusko-angielsko-polskim, czy niemieckim.

Nie przesądzamy tego, czy obecnie mogłoby się powtórzyć Rapallo, jako etap taktyczny w polityce rosyjskiej, twierdzimy jedynie, że podobnej ewentualności można z łatwością uniknąć. Dzięki swojej pozycji geopolitycznej, Polska osłania Rosję przed atakiem niemieckim i ten fakt daje olbrzymie możliwości w ręce naszej polityki. Jeśli pójdzie ona w kierunku zacieśnienia stosunków z Rosją, wykazania jej, że najgroźniejsza dla przyszłości rosyjskiej sprawa wielko-ukraińska jest również niebezpieczna dla nas, wszelkie próby powrotu do systemu Rapalla okażą się najzupełniej płonne i zamiary niemieckie faktycznego oskrzydlenia nas od wschodu nie dadzą żadnych wyników.

Trzeba jednak zawsze pamiętać o znaczeniu konfliktów Dalekiego Wschodu dla Rosji. Zdaje się, że w żadnym wypadku nie będzie można ich wyminąć. Syberia jest zbyt ważnym problemem. *l.*

Balony, jako ochrona miast

Niezbyt dawno podawano w „Dodatku LOPP“ wiadomość o ćwiczeniach obrony przeciwlotniczej przy użyciu zapory balonowej, jakie odbyły się koło Halle na terenie zakładów Leuna. Informacje te pozwoliły przypuszczać, że wzorem Anglii sposobem tym poważniej zainteresowała się Rzesza. Jak się okazuje, jest tak w rzeczywistości. Do miejscowości Bad Saarow nad jeziorem Scharmützelsee pod Berlinem zaproszono niedawno przedstawicieli prasy, aby zapoznać ich z pracą tych tzw. Ballonsperrabteilungen. Niemcy mają w użyciu obok balonów także i latawce; pierwsze dosięgają 6.000 m wysokości, drugie — 7.000 m. Czas na przygotowanie do wzlotu balonu wynosi 12 minut, latawca — 5 minut. Jako ciekawy szczegół podaje się, że napełnienie balonu kosztuje zaledwie trzecią część tego, co jeden wystrzał z działa przeciwlotniczego.

Prusy niemieckie pustoszeją

Ludność polska wzrasta liczebnie

Pisaliśmy ostatnio o malejącym przyroście naturalnym Niemiec, co przysparza wiele kłopotu obecnemu reżymowi III Rzeszy. Spadek ten jest duży i stoi w wyraźnej sprzeczności z zaborczymi hasłami „życiowej przestrzeni“, na których oparto ostatnie aneksje. Naród niemiecki jest narodem zgrzybiałym, ma coraz mniej roczników młodych i, jeżeli tak dalej pójdzie, w niedalekiej przyszłości stanie się

NARODEM WYMIERAJĄCYM

Oczywiście w tych warunkach trzeba będzie położyć dużo pracy, aby utrzymać się w ogóle na obecnym poziomie rozwoju przemysłu, pracy na roli i t. p. wobec wzrastającego braku rąk do pracy. Już teraz Niemcy odczuwają brak robotników rolnych i ratują gospodarstwa rolne podczas prac wiosennych przy pomocy wojska

W przeciwieństwie do narodu Niemieckiego

SŁOWIANIE WYKAZUJĄ BARDZO DUŻY PRZYROST NATURALNY.

Przyczyny tego są mniej więcej znane. A więc wpływa na to przede wszystkim charakter rolniczy gospodarki państw słowiańskich; urbanizacja zaś w wysokim stopniu pociąga za sobą spadek przyrostu naturalnego. Po za tym poziom gospodarczy społeczeństw decyduje jak dotychczas o przyroście: sfery mniej zamożne posiadają więcej dzieci i odwrotnie — szczególnie jeżeli chodzi o inteligencję miejską.

W świetle powyższego warte uwagi są

STOSUNKI DEMOGRAFICZNE

w Prusach Wschodnich. Są one b. ciekawe. Jak podaje „Gazeta Polska“ w artykule p. t. „Fenomeny wschodnio - pruskie“, Prusy w łonie Rzeszy wykazują największy przyrost naturalny i najsłabsze zaludnienie (135 mieszkańców na 1 km² w Rzeszy wraz z Austrią, 64 w Prusach Wschodnich). Przyrost naturalny Prus utrzymuje się na wysokim poziomie tylko dzięki b. dużemu przyrostowi Polaków, zamieszkałych na Mazurach.

Jednocześnie występuje w Prusach b. ciekawe zjawisko dużej emigracji ludności niemieckiej do Niemiec.

LUDNOŚĆ POLSKA NATOMIAST NIE EMIGRUJE

i liczebnie z roku na rok coraz bardziej wzrasta.

„Wydany w r. 1938 „Statistisches Handbuch für die Prowinz Ostpreussen“ podaje, że w ciągu ostatnich lat 60 przyrost naturalny tej prowincji wyniósł 1.345.000, ubytek zaś emigracyjny 920.000, czyli że emigracja pochłonęła trzy czwarte przyrostu.

Propaganda niemiecka nie może ukryć tego faktu, natomiast stara się go wytłumaczyć.

W OPACZNY SPOSÓB.

Według przeznaczonych na eksport „oświetleń“, wyludnianie się Prus Wschodnich wynika z odcięcia prowincji od całości Niemiec przez pomorski „korytarz“. Zobaczmy, jak to wygląda w rzeczywistości.

Pomiędzy latami 1870 i 1910 wyemigrowało z Prus 700.000 ludności Pomiędzy 1910 i 1925 ruch emigracyjny wyraża się cyfrą 120 000. Czynnikiem hamującym żywiołowy proces stała się tu wojna i związane z nią trudności w ruchu mieszkańców oraz wygłodzenie miast. Lwia część ubytku ludności przypada na czasy w których Prusy Wschodnie były jeszcze złączone bezpośrednio z Rzeszą dzięki zaborom, a natomiast działała osławiona komisja kolonizacyjna i olbrzymim nakładem środków popierała niemiecką kolonizację na wschodzie. Skoro hamulce wojenne przestały działać, dawne zjawisko ucieczki z Prus Wschodnich rozpoczęło się na nowo, dochodząc według obliczeń prof. Manna, do 160.000 emigrantów w ciągu dwulecia. Powrót Pomorza do Polski nic w tym nie pomagał, ani nie przeszkadzał. Co ciekawsze, w r. 1919 bezpośrednio po wojnie Prusy Wschodnie miały więcej ludności, niż kiedykolwiek przed tym, podczas gdy sąsiednie obszary uległy wyludnieniu. Stało się tak dzięki odcięciu odpływu do Niemiec podczas lat wojennych. Obecnie zaludnienie Prus Wschodnich wynosi 2 500 000 a według obliczeń opartych na tabelach urodzeń, ich ludność powinna wynosić 3 miliony już w r. 1914“

W Prusach uderza również wielka ilość majątków dużych, które nie są parcelowane.

Z danych dostarczonych przez wschodnio - pruską izbę rolniczą wynika, że w 1925 r. sama tylko powierzchnia uprawna wielkiej własności (ponad 100 ha) zajmowała obszar 1.325.034 ha, łączna zaś powierzchnia całej prowincji wynosi 3.704 750 ha. Własność obszarnicza zajmowała tedy więcej niż jedną trzecią powierzchni kraju. Akcja zmierzająca do wzmocnienia

NIKŁEGO STANU CHŁOPSKIEGO,

likwidacji wielkiej własności i skolonizowania Prus Wschodnich przez drobnych rolników narodowości niemieckiej, daje wyniki mizerne, niewspółmierne do wielkich zamierzeń. Od r. 1919 do 1927 r. utworzono zaledwie 2516 osiedli na obszarze 30.436 ha. Później następuje pewne nasilenie akcji parcelacyjnej i znowu upadek. Za czasów Trzeciej Rzeszy polityka przeciwdziałania ucieczce z roli stała się na terenie wschodnio - pruskim naczelnym dogmatem W praktyce parcelacja nie przekracza 6.000 ha rocznie. Posiadamy dokładne dane, dotyczące jej wyników z r. 1938. Przez cały rok przy pomocy państwowego urzędu gospodarki rolnej (Kulturamt) i prywatnej (Ostpreussische Landgesellschaft) zdołano rozparcelować 6.545 ha, z czego 2.243 ha poszło na upełnorolnienie z pozostałego obszaru utworzono 196 nowych osiedli. Nie jest to zaprawdę wynik imponujący Ale trudno kolonizować, skoro brak kandydatów na kolonistów. Synowie chłopów i robotnicy rolni wolą szukać zatrudnienia w przemyśle niemieckim, niż osiadać na koloniach.

LUDNOŚĆ POLSKA NIE TRACI SWEGO STANU POSIADANIA.

podczas kiedy niemiecka cofa się wyraźnie. Wszędzie tam, gdzie postępy niemczyzny posunęły się naprzód wystąpiło i zjawisko wtórne, wzmożona emigracja na zachód, często w połączeniu z rzeczywistym ubytkiem ludności. Wraz z utratą mowy i właściwości narodowych, pękają węzły spajające ludność wschodnio-pruską z krajem i zaczyna się proces ucieczki. Zjawisko to w jaskrawy sposób wystąpiło także w okręgach litewskich, gdzie rdzenna ludność uległa zniemczeniu, i — rozpoczęło się wyludnienie

Tak więc każdy postęp niemczyzny przyczynia się do pogłębienia kryzysu ludnościowego. Po ostatecznym zniemczeniu rdzennego żywiołu polskiego,

PROCESU OBUMIERANIA PRUS WSCHODNICH

nic by już powstrzymać nie zdołało Ale o to nie będziemy się obawiać. Żywioł polski — polski z języka pochodzenia i obyczajów, nie cofnął się z granic zajmowanych w wieku XIV. Tam pozostanie, zachowując swoją ziemię — dla siebie. (z.)

Pół żartem, pół serio

Po śmierci kalamburzysty

Po jego śmierci oczy mam suche,
serce mi nie łka,
To przecież nieboszczyk był ziemski
nazywał BYT-BZDURĄ.
Zamiast kwiatów, w tygodniku satyrycznym „Pchełka“
na rzecz kolegów zmarłego składam
sto kalamburów.

Na spikera radiowego

Kiedyś zapowiadał się nieźle,
wróżono mu karierę w poezji —
ale w radiu dostał posadę:
odtąd tylko innym zapowiadał

Odpryski

Wczorajszy „Express Warszawski“ wzmiankę o przejeździe przez Warszawę sowieckiego ministra Potiomkina tak tytułuje:

„POTIOMKIN NA WARSZAWSKIM GRUNCIE“

Wzmiankę o polityku napewno redagował reporter kryminalny.

* * *

Mówią że kanclerz Hitler bardzo się troszczy o zapewnienie wszystkim swoim poddanym kawałka D a c h a u nad głową.

Szpilki piszą

Z ostatniego numeru przedrukowujemy wiersz Światopełka Karpińskiego:

APETYT

W każdym środowisku musi
Być specyficzny typ paniusi,
Która pod modnym kapeluszem
Ma umysł równy z Kartezjuszem...
Z kawiarni wpada do kawiarni
I wnet wokoło niej najgwarniej:
Zje tylko jedno ciastko z serem,
I wie już co ma być z Tangerem...
Zamówi tort czekoladowy
I ma już treść piątkowej mowy...
Przy rurce kremem nadziewanej,
Odsłoni Kremla przyszłe plany,
Połknie pasztecik z elegancją.
Mówiąc co na to Anglia z Francją..
Przegryzie jeszcze sobie coć
Dodając jak postąpi oś...
Wreszcie dopije łyk herbaty
I nagle przerwie te tematy:
„Uciekam już do samochodu
Mam obiad, a umieram z głodu!...

MAŁŻEŃSTWO

Dwuch znajomych rozmawia przy szklance piwa:

— Widzi pan, że jednak małżeństwo ma swoje dobre strony... No chociażby weź pan to, że żona zawsze pomaga mężowi zapomnieć o troskach i zmartwieniach...

—...których, jako kawaler w ogóle nie miał.

Ile razy Niemcy składali hołd królom polskim?

W chwili obecnej, gdy, wobec gróźb ze strony niemieckiej, społeczeństwo nasze rozważa stosunek swój do zachodniego sąsiada w przeszłości dziejowej i w niej szuka odpowiedzi jak ten stosunek układał się w okresie, gdy Polska tak jak dzisiaj silna była i zwarta, oczy nasze skierowane są na pierwsze wojny Polski Mieszka i Bolesławów z cesarstwem, na nasz stosunek do Zakonu Krzyżackiego, tego bastionu niemczyzny, który z winy naszych przodków odcina nas od pobrzeży Bałtyku.

Historia daje nam odpowiedź krzepiącą serca, rozpalającą wiarę. Zjednoczone Królestwo Polskie z wojen orężnych zawsze wychodziło zwycięsko. Zwyciężał Mieszko I. zwyciężał syn jego Bolesław Chrobry i wnuk Mieszko II. zwyciężał Bolesław Krzywousty. Dopiero w epoce rozbicia dziedzictwa pierwszych Piastów, w okresie Polski dzielnicowej, w okresie swarów wewnętrznych i partykularyzmów dzielnicowych ponosiliśmy klęski, aby znów, gdy za Jagiellonów krzepło państwo nasze, Grunwaldem otworzyć nową kartę w historii stosunku Polski do Krzyżackiego Zakonu.

Los Zakonu przypieczętowała wojna trzynastoletnia z Zakonem, wojna którą wszczęło samo społeczeństwo państwa zakonnego, nie mogąc znieść bezprawi przez krzyżackich żołdaków popełnianych. Zamknął tę wojnę pokój toruński, odebranie Zakonowi polskich ziem Pomorza i Warmii, poddanie się Zakonu w lenną zależność od Polski, umocnione hołdem wielkiego mistrza Zakonu Ludwika von Erlichshausen, złożonym w Toruniu w r. 1466.

Panował w Prusach Wschodnich Zakon aż po rok 1525, dopóki z łaski królewskiej ostatni wielki mistrz Zakonu Albrecht, margrabia ansbachski, po zrzuceniu sukni duchownej, nie uzyskał ziem państwa zakonnego jako dziedzicznego księstwa dla siebie, dla swych braci i dla swych potomków w prostej linii męskiej. Trwała owa zależność lenna książąt w Prusach aż po traktat welawsko-bydgoski z r. 1657.

Są to rzeczy tak znane, że pytać można: po co je tutaj powtarzać? A jednak powtarzać je trzeba, bo choć one są znane i każdy Polak winien dzieje stosunku Polski do tych ziem mieć w sercu wyryte, przecież nie zna się ich i horrenda wprost pisze, do tego w prasie skądinąd doskonałej, w artykułach, pisanych przez pierwszorzędnych skądinąd publicystów.

Trudno wytykać wszystkie błędy historyczne, ale przecież nie można nie wytknąć Adolfowi Nowaczyńskiemu, który w poważnym dzienniku poznańskim „Kurierze Poznańskim“ (z 7 maja 1939 r.), w obszernym felietonie, społeczeństwo poucza, że pierwszym hołdem w dziejach Polski z ziem wchodzących w skład dzisiejszych Prus Wschodnich, to hołd wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego Jana von Tiefen, złożony w r. 1493 w Poznaniu. Przecież każdy uczeń wie, a raczej pod grozą pały na świadectwie winien wiedzieć, że pierwszy hołd złożony przez niemieckiego wielkiego mistrza Zakonu Krzyżackiego był w r. 1466 w Toruniu, że składają przysięgę koronie następcy Ludwika von Erlichshausen: Henryk Reus von Plauen (w Piotrkowie w r. 1469) i Henryk von Richtenberg (w Piotrkowie w r. 1470), że po pewnym oporze składa hołd następny zkolei wielki mistrz Marcin Truchsees von Wetzhausen (w Krakowie w r. 1479), że dwukrotnie hołd składa wymieniony przez Nowaczyńskiego Jan von Tiefen, raz Kazimierzowi Jagiellończykowi w r. 1489 w Radomiu i powtórnie Janowi Olbrachtowi w r. 1493 w Poznaniu. Nie pierwszym więc ale szóstym zkolei hołdem był ten hołd wielkiego mistrza Zakonu, złożony w Poznaniu, szóstym ale i ostatnim z hołdów, przez Zakon składanych.

Następca Jana von Tiefen, książę saski Fryderyk odmawia już złożenia hołdu tak, że mu Olbracht wojną groził i groźbę swą wykonałby, gdyby nie przedwczesna śmierć jego. Właśnie z powodu odmówienia przysięgi wierności, a tym samym kwestionowania warunków pokoju toruńskiego z r. 1466 następuje napięcie stosunków między Polską a Zakonem, potem wojna, którą swemu buntowniczemu siostrzeńcowi a następcy na stolcu wielkiego mistrza po księciu Fryderyku saskim, Albrechtowi wytoczył król Zygmunt Stary.

Groza klęski skłoniła Albrechta do proszenia o rozejm i do powzięcia planu — na nasze nieszczęście zaakceptowanego przez ówczesną dyplomację — aby zrzucić suknię duchowną i jako książę świecki ująć władzę w Prusiech odtąd Książęcymi zwanych *).

Niechże tych parę uwag zachęci naszych publicystów, by starali się bliżej zaznajomić z dziejami naszego państwa w okresie jego świetności i mocarstwowości. **J. Posada.**

*) Albrecht (Hohenzollern Anspach) został obrany W. Mistrzem Zakonu w r. 1510 i nie chcąc złożyć hołdu królowi polskiemu, naraża się na wojnę z Polską, a po kilku przegranych, zawiera z Polską czteroletni rozejm w Toruniu w r. 1521, poczem, przyjąwszy z całym Zakonem protestantyzm, po upływie terminu rozejmu w r. 1525, składa w Krakowie hołd Zygmuntowi I, jako lenny książę pruski.

W r. 1550: Książę Albrecht Zygmuntowi Augustowi.

Temuż Zygmuntowi Augustowi w Lublinie książę Albrecht Fryderyk II.

Warszawski, złożony Stefanowi Batoremu przez Jerzego Fryderyka w dniu 26 lutego 1578

Warszawski, złożony Zygmuntowi III przez Jana Zygmunta 15 lutego 1611 przed kościołem Bernardynów.

Warszawski, przed bramą zamku królewskiego książę Fryderyk Wilhelm Władysławowi IV dnia 7 października 1641.

Ostatni w Warszawie 15 lutego 1649, złożony Janowi Kazimierzowi już tylko przez posłów Fryderyka Wilhelma.

A zatem hołdów tych było nie 8, jak twierdzi Nowaczyński, polemizując z tymi, którzy piszą o siedmiu, lecz 13.

10,000 na Plac Katedralny, 175,000 na OPL
Budżet dodatkowy Wilna

Przed paru dniami Magistrat uchwalił budżet dodatkowy Nr 2 miasta, zamykający się po stronie wydatków i dochodów sumą 1,636 tysięcy zł.

W dochodach tego budżetu figurują dotacje Funduszu Pracy. Z sum tych 70,000 zł przyznano na dalszą regulację brzegów rzeki Wilii. Zostanie także uregulowana w tym roku ulica Tyzenhauzowska, na co preliminowano 144,453 zł Regulacja ulicy Legionów pochłonie z tego budżetu 195 tysięcy zł, przyznanych przez Fundusz Pracy i 200 tysięcy zł Ministerstwa Komunikacji (w materiale). Razem dotacje wynoszą 610 tysięcy złotych.

Pożyczek zaciągnie się z Funduszu Pracy i P. Z. U. W. na około 360 tysięcy złotych.

W dziale wydatków budżet przewiduje m. in.: powiększenie personelu straży pożarnych o 19 osób. Na dalszy remont ratusza przewidziano 15 tysięcy czlotych.

Skanalizowanie placu Katedralnego co będzie ukończone w ciągu bieżącego lata, oraz ul. Szkaplernej i zaułka Więziennego pochłonie z tego budżetu 53 tys. zł.

Na regulację placu Katedralnego, to znaczy na doprowadzenie go do przyzwoitego wyglądu przeznaczono 10 tysięcy złotych.

Na cele ratownictwa sanitarnego OPL przeznaczono 175 tys. zł. (z.)

Zabotyński w Wilnie szuka „dynamicznych wyznawców"

Przed dwoma dniami, przed szczelnie wypełnioną salą kina „Mars" wygłosił wielkie przemówienie prezydent Nowej Organizacji Syjonistycznej, Włodzimierz Żabotyński. Namiętność i radykalizm tego słynnego działacza sprawiła, że Żydzi nazywają go swoim Hitlerem.

Jak zwykle w przemówieniu jego znalazły echo aktualne sprawy z życia politycznego Europy, stale żywotna kwestia emigracji żydowskiej oraz dobitna charakterystyka polityków brytyjskich.

Ostrze przemówienia Żabotyńskiego skierowane było przeciwko obecnym przywódcom syjonistycznym, których Żabotyński nazwał bankrutami.

Ich myślą przewodnią było skolonizowanie i zdobycie Palestyny w drodze budowy domów, szos, roboty kolonizatorskiej. Za 100 milionów funtów szterlingów, które im Żydzi dali w ciągu ostatnich 20 lat, stworzyli oni istotnie w kraju pustynnym takie warunki życia, a o których nie śni Anglik, Francuz czy Polak. Zapomnieli jednak, że ziemię zdobywa się krwią i zaniechali wojennego przygotowania młodzieży żydowskiej. Kiedy zaś rozpoczęło się, trwające od 3 lat, t. zw. „powstanie arabskie", zaczęto propagować „bierny opór", powściągliwość, którą Żabotyński określa mianem tchórzostwa. Sądzono, że Anglicy inaczej ustosunkują się do spokojnych obywateli, aniżeli do ludzi Muftiego. Co się okazało? Nie jest wykluczone, że w krótkim czasie ukaże się jeszcze jedna „Biała Księga", która wyznaczy w Palestynie arabskich ministrów, arabskich gubernatorów, a być może arabskich starostów.

Żabotyński nie wierzy w treść „Białych Ksiąg".

Gdyby jednak angielski plan przyznania Palestyny Arabom został zrealizowany — pozostaje jedno wyjście: powstanie zbrojne, wojna domowa. Czy jednak ci panowie z organizacji syjonistycznej poświęcą piękne domy Tel Awiwu, dla tej walki zasadniczej. Żabotyński nie przecenia sił Arabów. W ciągu trzech lat „powstania", mając pełną swobodę działań, zabili oni tylko 420 Żydów i ani razu nie potrafili wtargnąć do kolonii żydowskiej. Czy samoobrona tych kolonii jest taka potężna?

Nie! Zdaniem mówcy świadczy to tylko o słabości przeciwnika. „Posiadamy, mówi Żabotyński w Palestynie jedną trzecią część ludności, 90 procent przemysłu, 70 procent handlu, 70 procent podatków płacą Żydzi". To jest potęga, która po kilku tygodniach wojny domowej, przechyliłaby Anglię na stronę Żydów, tym bardziej, że w społeczeństwie angielskim istnieje sympatia dla narodu Biblii i Anglia nigdy nie pochwali sprzeniewierzenia się deklaracji Balfoura.

Żabotyński wierzy w szczerość społeczeństwa angielskiego i uważa, że przyrzeczenie dane przez Anglię narodowi żydowskiemu w uroczystej deklaracji Balfoura, jest wielkim atutem. Obecnie, kiedy pokój świata w znacznym stopniu zależny jest od zaufania wobec Anglii, kiedy państwa osi czynią wszystko by to zaufanie podważyć, zdrada wobec deklaracji Balfoura była by młynem na wodę wrogów pokoju.

Żabotyński osobiście nie wierzy w wojnę światową. Jego zdaniem nastąpi obecnie era konferencyj pokojowych, które mają przeprowadzić nowy podział świata. Sprawa emigracji żydowskiej jest stale aktualną. Na konferencjach tych poruszony będzie i ten moment. Żabotyński chce przyjść z planem gotowym. Być może wygląda on romantycznie, lecz w obecnych czasach tylko plany śmiałe, zakrojone na skalę wielką mogą liczyć na powodzenie. Przerzucić od razu z państw Wschodniej Europy do Palestyny milion, a być może i więcej Żydów, a następnie już ich skolonizować. Środki post factum się znajdą. Znajdzie się i pożyczka międzynarodowa. Żabotyński apeluje do Żydów, by obdarzyli go raz w życiu zaufaniem. By nie godowali z powodu zbiórek na organizacje syjonistyczną. By oddali głosy dla niego. Potrzebuje on dwóch i więcej milionów głosów Żydów, by zwołać latem Sejm żydowski i obarczony jego plenipotencją zrealizować swój plan, w który święcie wierzy.

Ja mieszkaniec Zachodniej Europy wiem jaka różnica jest między życiem Żydów tutaj i tam — woła Żabotyński. Tylko tutaj może narodzić się potrzebna narodowi żydowskiemu dynamika. Przemówienie swoje zakończył Żabotyński patetycznym zwrotem: Ufajcie mi rzekł, kładąc rękę na sercu, że cały ból i wszystkie cierpienie narodu żydowskiego żyją tutaj...

Kącik prawny

Śmierć sędziego przed uzasadnieniem z skarż... o wyroku

Powód niel. Adam Józef K. wytoczył przeciwko Edwardowi W. powództwo o ojcowstwo i alimenty.

Sąd Grodzki powództwo uwzględnił Od tego wyroku pozwany złożył apelację do Sądu Okręgowego. Sędzia Sądu Grodzkiego referujący wyrok przed uzasadnieniem tego wyroku zmarł. Sąd Okręgowy wyrok (bez uzasadnienia) Sądu Grodzkiego uchylił i powództwo oddalił.

Powód złożył kasację, zarzucając Sądowi Okręgowemu, że pogwałcił przepisy art. 350 i 351 KPC, przez to, że nie uchylił wyroku Sądu Grodzkiego, jakkolwiek wyrok w związku ze śmiercią sędziego, który zmarł po ogłoszeniu sentencji wyroku, nie zawierał wcale powodów rozstrzygnięcia

Sąd Najwyższy (orz. C II 2828/37—Zb. Orz. z 1939 r. Nr. 94) skargę kasacyjną oddalił. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wyjaśnił, że brak powodów rozstrzygnięcia w wyroku wydanym przez Sąd Grodzki, jako Sąd I-ej instancji nie spowodował bowiem nieważności postępowania przed Sądem tym przeprowadzonego (art 409 i 418 p. 1 KPC) i nie był przeszkodą do wydania przez Sąd odwoławczy rozstrzygnięcia w rzeczy samej według zasad art. 411? 412 par 2 i 418 KPC, skoro stan prawny, mimo iż istniały przyczyny uchylenia wyroku, nie wymagał odesłania jej do Sądu Grodzkiego do ponownego rozpoznania. Ponadto Sąd Najwyższy stwierdził, że przedmiotem zaskarżenia do Sądu Najwyższego nie jest wyrok Sądu I-ej instancji, lecz wyrok Sadu odwoławczego art. 424 par. 2, 427, 436 i 439 KPC), a ten wyrok zawiera powody rozstrzygnięcia (uzasadnienie) odpowiadające przepisowi art. 351 KPC.

Zgodnie z powyższymi wywodami Sąd Najwyższy ogłosił tezę prawną: „Brak uzasadnienia sentencji wyroku I-ej instancji z powodu śmierci sędziego, który go wydał, nie powoduje unieważnienia przeprowadzonego w tym Sądzie postępowania i nie stanowi przeszkody do wydania przez Sąd II-iej instancji wyroku w tej sprawie".

Tydzień Polskiego Białego Krzyża

Od 10.V rb. zaczyna się Tydzień PBK pod protektoratem Pani Marszałkowej Marty Rydz-Śmigłowej, pana ministra spraw wojskowych gen. dyw. Kasprzyckiego Tadeusza i pana ministra wr i op dra prof. Świętosławskiego Wojciecha, który trwać będzie do 15.V rb.

Polski Biały Krzyż obok swej pracy nad oświatą żołnierza i jego postawą duchową, spełnia ogromnie ważne zadanie w państwie, pracując nad ściślejszym zespoleniem społeczeństwa cywilnego z armią.

Nakaz chwili wymaga wzmożenia realizacji celów PBK przez jak największe poparcie moralne i materialne tego stowarzyszenia. Wyrazem tego niechaj będzie ofiarność finansowa i liczne wstępowanie w szeregi członków popierających PBK.

PROGRAM:

10.V., godz. 13.05 — Pogadanka w Radio Wileńskim o PBK.

12.V., godz. 22.55 — Pogadanka w Radio Wileńskim o PBK.

13.V., godz. — 12.00 — Pogadanki o PBK w Publ. Szk. Powszechnych.

Godz. 13.55 — Przemówienie przez radio prezesa PBK kuratora OS Wil. M. B. Godeckiego.

Godz. 17.00 — „Czarna kawa" z udziałem artystów Teatru „Lutnia" w cukierni ogródku Czerwonego Sztralla.

Godz. 22.00 — Kwesta na rzecz PBK w lokalach zamkniętych.

14.V., godz. 8—16 — Kwesta uliczna.

Godz. 12.00 — Koncert chórów szkolnych w Teatrze na Pohulance

w całym Tygodniu PBK

a) przedstawienia dziatwy szkół powsz. w szkołach i świetlicach żołnierskich;

b) sprzedaż nalepek okiennych;

c) sprzedaż mareczek w kinach;

d) Kwestowanie na listy zbiórkowe przez osoby i instytucje.

Dokąd wyjechać na wakacje?

Nowy hotel Ligi Popierania Turystyki położony w najpiękniejszym punkcie Augustowa, nad jeziorem Necko, jest już gotów i wkrótce zostanie otwarty.

Nowoczesny, piętrowy, murowany budynek sharmonizowany z otoczeniem obliczony jest na pomieszczenie 130 osób, które znajdą tu pełny komfort, idealne warunki wypoczynku, i sprzęt żeglarski do uprawiania sportów wodnych.

Hotel Ligi Popierania Turystyki będzie tworzył jakby własne państewko, z własnym portem, własną plażą i przystanią. Łodzie motorowe, jachty i kajaki, oddane będą wyłącznie do dyspozycji gości hotelu.

Pokoje są dwuosobowe umeblowane nowocześnie i komfortowo. Piękny pawilon restauracyjny i taras z widokiem na jezioro uzupełniają całość budynku, który stanie się prawdziwą ozdobą okolicy. W niedalekiej przyszłości ze względu na spodziewane ożywienie ruchu samochodowego w kierunku Augustowa, powstanie przy hotelu i garaż, oraz stacja obsługi.

A kiedy powstanie taki domek w Wilnie i nad Naroczem?

Prawie 4 miliony złotych P.O.P. w Nowogródzkim

Subskrypcja pożyczki lotniczej na terenie woj. nowogródzkiego w niektórych powiatach wyniosła 7-krotnie więcej, niż subskrybowana kiedyś pożyczka narodowa. Według powiatów subskrypcja POP przedstawia się w tysiącach: Wołożyn — 280.000, Stołpce — 261,000, Nieśwież — 439.000, Baranowicze — 630.000, Słonim — 385.000 Szczuczyn — 420.000, Nowogródek — 495.000 i Lida — 877.000. Powiat lidzki jak widać dał najwięcej. Ogółem województwo nowogródzkie subskrybowało 3.787.000 zł.

ADAM CHMIELOWSKI
(Brat Albert malarz i jałmużnik)

W ubiegłą sobotę, w sali Zw. Literatów, p. Sienkiewicz zapoznał słuchaczy z mało znanym malarzem, którego dziwne życie i niezwykła działalność wzniosła na wysokie stopnie doskonałości duchowej. Od urodzenia niemal stał się adeptem św. Franciszka z Asyżu, takie same jak biedaczynę umbryjskiego kierowały Nim pobudki. Były znaki szczególnie nad tym dzieckiem. Trzymali Go do chrztu żebracy, żeby się chowało zdrowo (taki był dawniej przesąd). Matka ubierała Go w habit, także w tym celu.

Jako 11-letni chłopak jedzie sam do Petersburga i w szkole wojskowej, do której wstąpił, tak się odznaczał, że zdobywa pochwałę samego cesarza, Aleksandra II. Ale tęsknota do kraju, zmusza Go do powrotu do Warszawy. Tam kończy szkoły średnie, potem jedzie do Puław, zawsze odznaczając się wielkimi zdolnościami, ujmującym sposobem bycia i silnym wpływem na kolegów. Zbliża się powstanie. Z gronem kolegów rusza Chmielowski do oddziału Frankowskiego, po rozbiciu którego, przekradających się chwyta żandarmeria austriacka i Chmielowski zostaje uwięziony w Ołomuńcu Ucieka, wraca w szeregi powstańcze, służy jako adjutant Chmielińskiego. Ten gwałtowny człowiek w chwili pasji strzela do swego adjutanta z pistoletu, który się zacina. Cudem uniknąwszy śmierci, niemal ją znajduje na polu bitwy. Rosjanie biorą Go do niewoli z roztrzaskaną nogą i posiekaną szablami głową. Na polu, bez znieczulenia, lekarz rosyjski odcina Mu nogę, co bohater znosi bez jęku, imponując tym wrogom

Rodzina wydobywa Go z niewoli i ułatwia ucieczkę do Paryża, gdzie kaleka wstępuje na kursy techniczne, potem jedzie do Gandawy do politechniki i tam uzyskuje tytuł inżyniera. Jednak czuje, że nie to jest Jego powołaniem. Rusza do Monachium malować: tęsknił do tego zawsze. Stowarzysza się tam z całym gronem późniejszych sław malarskich: J. Brandt, Gierymscy Max i Aleksander, Römerowie Alfred i Edward, J. Chełmoński, St. Witkiewicz studiują wtedy razem. Ze wszystkimi łączy Chmielowskiego serdeczna przyjaźń, a sama jego indywidualność, wywiera duży wpływ na kolegów. Zwłaszcza widać wspólny wpływ artystyczny wzajemny z Maxem Gierymskim.

Po ukończeniu studiów wraca do Warszawy, bierze duży udział w życiu towarzyskim, przystojny, dowcipny, światowy artysta, coraz bardziej wsławiający się portretami i rodzajowymi obrazami, z których „Grób samobójcy" wywiera wstrząsające wrażenie na wystawie. Ale niespokojny duch artysty wciąż czegoś szuka. Wyjeżdża do Krakowa, wstępuje do OO. Jezuitów. Po roku, chory, niespokojny, nieukojony, występuje i przebywa czas jakiś u brata na Podolu pogrążony w czarnej melancholii. Coś się w Nim łamało i rwało, milczał dniami całymi, myślał. Wreszcie postanowił wstąpić do Tercjarzy. Wciągnął szary habit, opasał się sznurem i rzekł z westchnieniem ulgi: „Teraz będę dobrze malował". Sztukę pojmował jako służbę Bożą. Przyjechał do Krakowa i tu rozpoczął w r. 1884 swą franciszkańską służbę, która trwała do 1916 r., czyli 32 lata. I jaka służba! Z najciemniejszych nor, z największych brudów moralnych i fizycznych wyciągał nieszczęśników w ostatnim stopniu nędzy i upodlenia. Miłosierdzie uprawiał Brat Albert zupełnie w duchu św. Franciszka, i ku temu skłaniał tych, co się niebawem koło Niego zgromadzili. Pociągnięci istotną świętością, promieniującą z postaci Chmielowskiego, garnęli się do Niego mężczyźni i kobiety i przyjmowali czystą reguią franciszkańską. —Żadnego majątku, żadnej własności, integralne ubóstwo, służba Boga przez miłosierdzie. Tak powstał Zakon znanych w całej Polsce „Albertynów", mających dziś pod swoją opieką domy dla bezdomnych, nędzarzy i ubogiej młodzieży w wielu miastach.

P. Sienkiewicz w swym długim odczycie ukazał nam przede wszystkim oblicze artystyczne Chmielowskiego. Zadziwia różnorodność tematów. Są to portrety, zwłaszcza kobiece, traktowane szkicowo, w stylu szkoły monachijskiej (przypominają zwłaszcza obrazy Gierymskich). Krajobrazy, bardzo subtelne, typy dzieci, obrazy religijne, uderza pięknem głowa Chrystusa, widzenie św. Małgorzaty, sceny rodzajowe i in. Z trudem zdołano je zebrać, artysta bowiem nie przywiązywał do nich wagi. Sprzedawał za byle co i byle komu, tylko kiedy nie miał pieniędzy dla swoich ubogich, dla których kwestował, zbierał, pracował jak robotnik, usługiwał jako prosty braciszek franciszkański. Robił silne wrażenie gdy wchodził do jakiegoś salonu w swej zrudziałej kapocie, zimą i latem tej samej, stukając drewnianym szczudłem (używał tylko laski), wysoki, bardzo chudy, z łysą czaszką porąbaną głęboko szablami moskiewskimi, i dźwięcznym, wesołym głosem, błyskając ciemnymi oczami z za szkieł, opowiadał o swych nędzarzach lub zapałał się do sporów o sztuce, która była Jego panią na równi z ubóstwem.

Wszystkie Jego obrazy, jakie zdołano znaleźć, znajdują się w Muzeum Narodowym w Krakowie. Życiorys tego niepospolitego człowieka o tak bohaterskiej duszy, napisali Pia Górska i dr Florczak.

Hel Romer.

Odznaczenie wojskowe ks. seniora Z. Loppe w Wilnie

8 b. m. w czasie uroczystości pułkowych Suwalskiego Pułku odbyło się nadanie odznaki pamiątkowej tego pułku Ks. Seniorowi Zygfrydowi Loppe, b. pastorowi suwalskiemu, a obecnie wileńskiemu, jako jednemu z najbardziej zasłużonych założycieli wspomnianego pułku w r. 1919.

Nadanie odznaki pułkowej odbyło się podczas defilady garnizonu suwalskiego w obecności przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych

Dyr. Departamentu Leśnego Litwy w Wilnie

9 maja br. bawił w Wilnie Dyr. Departamentu Leśnego Litwy, Antoni Rokujżo.

Przyjazd był związany z dokonaną tranzakcją sprzedaży drzewa do Litwy.

Magistrat sporządził wykaz wszystkich nieruchomości położonych na terenie Wilna

Jak się dowiadujemy, jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca rozpoczną się prace nad szczegółowym sporządzeniem wykazów nieruchomości położonych w granicach m. Wilna. W związku z tym, uaktualni się również plan miasta. Na prace te, które potrwają około 2 lat, w roku bieżącym Zarząd Miejski przeznaczył 30.000 złotych.

Podstawowa inwestycja kanalizacyjna

Zarząd Miejski postanowił jeszcze w roku bieżącym rozpocząć na ulicy Poleskiej roboty kanalizacyjne przy budowie kolektora. Zostanie wymurowany kanał długości 1300 m. b. kosztem około 130.000 zł. Inwestycja ta dla przyszłej kanalizacji na terenach miasta położonych na południe od kolei posiada znaczenie podstawowe.

W dniu 11 maja

W dniu 11 maja, jako przededniu rocznicy żałoby narodowej, program uroczystości dla młodzieży szkolnej w Wilnie przewiduje:

1) Godz. 7 do 15 — wyjazd pocztów sztandarowych i wycieczek szkolnych do Zułowa.

2) Godz. 18 — akademia w Teatrze Miejskim na Pohulance dla wycieczek szkolnych z poza Wilna.

3) Godz. 20 — herbatka dla wycieczek szkolnych z poza Wilna grupami w poszczególnych szkołach

Kurs dla kierowników gminnych central bibliotecznych

Kuratorium Wileńskiego Okręgu Szkolnego zorganizowało kurs dla kierowników Gminnych Central Bibliotecznych powiatów: wilejskiego, dziśnieńskiego i mołodeczańskiego, który odbył się w Budsławiu w dniach od 4 do 7 bm.

Biblioteki gminne będące pod kierownictwem wyszkolonej siły a utrzymywane z dochodów imprez, z ofiar i z sum przewidzianych w budżetach gminnych, mają za zadanie krzewienie czytelnictwa wśród ludności wiejskiej.

Z wykładów korzystało 31 osób, w tym 5 nauczycieli, resztę stanowili pracownicy gminni. Z ogólnej liczby uczestników przypada na pow. wilejski 11, pow. dziśnieński 13 i mołodeczański 7

Faktem godnym uwagi i podziękowania była opieka, jaką nad kursem roztoczyło Dowództwo miejscowego Batalionu KOP przez bezpłatne zakwaterowanie i udzielenie sal do wykładów, oraz bardzo przychylne ustosunkowanie się do prac i zamierzeń kursu.

E. S.

Tabela loterii

4 dzień ciągnienia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 6271

50.000 zł.: 51549

25.000 zł.: 3673 78482

10.000 zł.: 32375 34480 86516 137600

5.000 zł.: 44997 61334 116818 133943 136232

2.500 zł.: 9223 10769 20929 43161 67211 69301 77535 82123 93840 124849 147360 149355 158132

2.000 zł.: 10362 10636 17327 21437 25859 43930 49636 85094 103933 112177 132315 132677 158076 160620 164684

1.000 zł.: 3836 10101 29325 80231 39486 52714 62011 64076 66687 67316 68425 74132 90237 98704 114811 121832 123935 127429 134541 134718 142480 142564 150299 153172

WYGRANE PO 250 ZŁ.

95 98 126 261 93 301 21 79 492 524 68 686 710 24 812 52 90 973 1303 30 520 759 870 80 959 63 2135 72 290 422 612 49 52 763 3054 364 70 631 903 4039 112 302 13 45 525 75 52 683 745 900 5005 16 71 345 470 85 592 6009 618 50 84 771 818 69 90 903 7098 112 32 85 93 295 365 436 648 53 731 70 979 8007 49 62 246 56 383 413 587 626 764 830 70 900 9164 313 84 615 717 77 845 95 10060 137 309 78 512 45 612 75 80 727 943 11011 239 482 576 634 70 12043 94 107 64 70 296 472 512 635 983 13332 68 92 520 25 76 659 92 743 48 49 869 992 14146 93 251 88 309 707 16 78 803 938 78 15021 256 46 87 95 164 73 296 349 92 549 711 28 92 44 16121 42 217 47 300 51 418 516 68 708 47 965 17010 250 307 432 527 75 719 16 42 55 807 993 18024 43 173 269 82 302 888 778 833 72 81 981 19010 46 130 92 221 52 55 70 529 610 55 725 56 820 35 943 20016 215 544 603 70 21026 47 87 441 42 45 518 625 63 883 22126 45 307 36 479 662 772 875 23010 59 163 87 311 59 96 451 526 96 696 25 823 927 92 25023 152 472 514 610 79 83 703 32 65 94 818 37 71 960 81 97 25024 103 77 84 95 210 66 353 60 527 943 26063 85 143 93 277 325 416 613 711 800 17 76 927 27050 108 12 250 98 306 488 50 98 727 68 934 28102 333 96 462 26 637 702 5 35 53 800 71 29035 104 82 209 16 315 54 307 678 94 500 45 653 64 735 927 47 30032 37 46 74 90 273 359 94 416 563 94 723 58 31196 208 303 469 511 61 677 82 768 907 56 60 72 32115 374 89 404 27 89 545 78 604 6 12 25 67 761 822 94.

33059 76 127 281 370 518 80 811 82 980 34050 180 92 254 57 96 312 37 450 536 95 669 86 711 890 907 77 35157 219 22 399 438 566 89 616 99 765 72 83 803 41 93 851 87 36032 125 320 428 80 593 893 927 37036 133 59 337 400 4 49 98 649 99 959 38965 113 79 249 51 312 493 649 720 85 916 39515 774 96 838 97

40089 140 330 98 529 34 51 65 89 767 950 41145 351 744 800 950 90 98 42133 75 87 236 433 521 22 58 705 7 42 828 927 43032 114 281 387 405 66 98 530 713 14 81 44024 136 70 268 303 407 66 502 54 733 831 939 45016 44 111 13 200 76 378 443 702 8 75 859 938 46099 238 351 659 735 891 972 96 47405 624 839 901 97 48009 34 44 86 117 21 279 300 465 750 827 49033 53 102 260 81 320 95 595 660 705 824 43 996

50074 452 664 75 732 88 51074 84 146 64 76 72 229 32 81 488 621 40 749 808 36 43 59 974 52089 186 483 602 7 93 991 53106 25 215 78 86 341 445 726 53 857 904 60 54061 153 360 501 27 68 767 838 930 96 55038 83 124 260 312 511 648 777 925 56089 128 85 417 647 81 57054 114 18 274 86 90 94 372 406 520 648 713 17 808 958 58196 383 91 571 79 59105 380 493 520 702

60035 146 96 205 30 92 441 501 758 69 803 4 45 61022 239 68 83 88 340 405 779 665 87 798 902 82 62022 33 92 118 276 373 434 79 575 86 628 736 823 53 63002 76 93 95 416 608 20 35 784 816 64092 328 48 77 586 640 52 746 946

65068 111 223 414 46 511 19 47 702 17 53 846 89 984 94 97 66047 62 206 479 673 80 86 789 824 978 67324 47 83 420 23 642 940 75 85 68056 110 215 21 98 326 433 44 49 548 638 965 73 69220 72 78 355 553 648 787 913 70079 127 235 333 400 601 2 849 71010 115 44 224 394 97 581 632 746 815 961 72004 49 154 60 476 77 589 605 896 987 73116 55 227 316 72 89 486 639 733 73 999 74040 185 524 30 37 689 711 87 858 6 8927 75018 57 187 65 75 316 492 559 608 48 731 55 88 76124 53 447 516 89 625 913 77072 150 495 500 608 806 21 916 93 78077 188 246 307 36 496 622 74 881 923 35 79005 128 91 379 513 58 95 835 92 915 48

80085 142 54 450 564 618 38 69 691 81043 107 8 17 346 408 501 829 72 72 85 924 82262 308 91 649 904 23 83144 240 379 98 543 74 95 906 55 84524 54 94 728 967 85034 37 155 74 323 417 933 86176 205 35 51 314 712 819 78 87060 135 51 98 205 391 734 879 932 88055 59 101 97 252 420 671 273 800 48 97 965 89126 422 41 501 34 95 603 867

90070 129 83 688 831 33 997 91005 177 214 630 77 879 913 34 62 74 92041 139 235 48 75 469 501 636 44 48 817 38 76 948 93450 54 90 513 43 653 93 702 9 834 923 75 94162 340 73 405 680 728 60 946 47 95043 78 160 70 73 540 773 85 937 96066 216 401 25 751 77 90 837 97072 137 309 30 83 541 47 630 66 997 98026 244 85 552 753 60 65 68 829 99183 234 78 359 645 62 758 928 45 67 87

100030 86 529 49 99 879 970 101471 560 668 774 881 102019 179 472 516 44 607 11 60 858 96 940 88 103114 54 265 444 500 787 913 104139 379 422 55 66 80 546 705 63 72 98 854 66 993 105025 120 33 237 378 549 649 787 106055 74 83 149 373 412 619 907 65 107148 206 840 55 62 527 621 56 761 69 805 45 78 95 108065 232 370 83 421 35 44 593 99 694 809 20 922 68 109168 69 425 68 76 93 599 644 50 751 872 913 45 110095 161 129 303 662 74 728 111207 63 72 84 308 497 683 88 761 820 58 900 112078 226 40 97 326 472 689 784 952 113042 209 384 470 585 99 611 32 90 761 82 93 802 949 63 1140117 188 420 26 530 67 606 785 829 938 115061 92 145 280 451 91 535 614 69 707 83 857 70 116188 214 83 313 78 449 582 668 913 117041 126 64 96 498 534 710 844 70 942 118033 49 285 351 450 832 946 97 119039 148 232 66 89 414 41 509 43 68 90 783 860 953 87 120123 232 375 503 624 86 97 835 960 121031 89 195 215 24 70 396 411 715 777 819 94 95 928 60 122477 97 744 55 860 994 123000 16 201 80 98 418 23 502 694 836 124025 159 223 54 56 347 480 500 31 49 640 840 906 125049 82 288 369 527 93 603 735 41 94 936 126017 298 521 51 76 653 84 87 802 879 907 127316 45 500 685 773 838 128040 86 124 76 208 20 23 71 81 329 457 604 81 711 129108 90 200 450 130120 247 516 98 681 746 912 73 130332 174 257 70 308 608 783 132150 75 226 377 424 663 715 77 811 36

133155 56 93 312 74 505 23 59 83 622 763 87 837 937 134006 221 346 425 508 17 700 4 63 807 24 96 988 135057 93 111 57 213 54 348 62 472 558 713 79 821 30 136061 158 213 33 50 582 678 855 907 137021 160 291 391 401 25 528 718 70 833 44 138238 352 58 80 650 722 825 971 139046 81 106 266 384 645 728 29 944 140163 374 86 450 69 510 25 31 85 739 559 856 94 930 141014 156 385 99 401 36 95 674 841 50 142168 238 537 49 641 78 737 865 915 37 143158 214 82 91 93 321 93 541 613 861 905 144040 190 378 304 586 915 145257 347 68 448 89 544 72 626 53 786 87 902 146069 155 298 312 34 76 584 693 891 147516 618 862 906 80 99 148092 270 382 430 70 503 16 83 668 774 816 67 70 84 149018 59 103 6 331 502 99 771 802 59 943 73 150059 125 263 573 718 30 929 47 151153 257 73 619 60 700 864 152401 506 64 606 732 836 977 153286 581 681 735 913 54 57 154014 232 45 76 97 682 708 913 41 155064 91 453 599 633 43 79 892 156074 147 296 83 369 439 527 906 157219 418 34 657 888 967 158055 210 89 370 509 23 658 795 937 38 64 159085 93 103 14 24 73 331 74 432 562 629 779 806 16 55 160000 60 123 247 372 496 500 667 71 94 791 942 161194 205 75 364 66 76 90 492 692 823 951 162015 152 84 270 390 492 523 802 907 90 163028 141 54 87 441 804 164139 217 477 827 905

III CIĄGNIENIE
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 155430.

10.000 zł.: 25463 37014 58321.

5.000 zł.: 13944 19018 125318 154221.

2.500 zł.: 11329 14331 32883 48740 55769 81700 89108 93230 113944 116447 131020 132046 137594.

2.000 zł.: 7741 8695 34432 42929 53900 77854 79058 86148 87456 90291 100596 104164 104771 115758 121190 158037 159305 164988.

1.000 zł.: 6028 6051 6935 8006 18573 29030 31242 35542 41321 44626 50475 50930 52872 58585 58891 79374 80226 89084 101516 119105 124263 128244 138442 149572 153799 159626 160516.

WYGRANE PO 250 ZŁ.

29 201 1083 142 67 2108 432 671 936 3163 270 4515 38 605 977 5323 377 6260 7116 746 61 459 551 868 8068 164 952 9237 600 38 797 10080 88 202 404 551 718 951 11341 498 526 768 87 861 902 12343 98 562 716 29 13227 364 785 813 14066 184 97 240 333 575 15211 70 461 729 36 16036 75 134 222 77 552 612 47 858 920 17058 298 342 969 18360 528 622 712 18 938 19074 194 242 307 703 11 20351 429 999 21331 997 22170 538 39 847 23335 417 712 803 29 24009 32 283 457 911 25226 38 61 335 86 453 678 927 83 26673 728 27045 269 72 510 34 639 822 28014 370 692 706 33 29763 30162 88 92 324 430 567 97 764 870 85 914 31084 198 423 534 733 893 949 87 32196 97 577 942 83 33312 823 32 957 34146 228 37 325 85 429 971 35105 232 78 457 524 96 603 25 705 895 931 36452 526 37364 402 86 598 711 38157 75 241 329 442 89 616 713 39326 788 803 920 40004 77 103 41447 510 19 728 36 93 42113 289 334 730 972 43492 734 833 957 44255 668 806 45033 169 236 417 39 541 665 99 718 807 46091 128 289 584 781 945 47248 524 47 55 637 63 773 87 48033 635 811 14 41 49178 617

50629 58 82 838 924 51157 225 944 52355 575 636 765 949 53070 123 45 231 65 788 917 54051 161 532 711 55004 408 599 608 57 84 759 976 56205 36 55 394 57203 236 629 45 817 38 93 991 58076 224 430 59298 487 623 740 60319 430 34 66 823 999 61039 133 302 486 91 597 658 750 62352 88 567 63258 379 576 787 990 64183 38 63 496 820 97 920 65040 423 947 96 66257 344 405 765 67093 114 362 465 613 764 68078 258 504 865 83 69028 87 330 519 635 70306 610 947 65 71062 515 97 619 72765 888 73030 404 53 510 96 696 938 82 74742 885 75068 161 449 52 85 797 73468 606 945 77179 259 336 924 78171 98 747 85 917 79102 60 292 435 692 929 80256 492 542 81054 55 402 12 573 933 82015 361 595 83087 84188 85001 127 218 66 369 90 719 23 86190 218 38 729 59 854 88380 633 766 73 89056 103 305 59 427 504 683 980 90079 145 697 880 920 91120 31 473 585 886 92121 738 93017 134 364 602 848 959 94215 478 657 852 95044 209 564 747 817 96623 97019 632 98425 84 99019 664 85 702 822

100073 714 67 101072 156 883 102308 686 103128 68 104179 272 96 471 588 105211 440 68 626 106031 49 259 411 66 506 777 107273 310 88 969 108032 46 104 281 737 109092 559 110252 719 111249 409 958 112290 337 55 63 683 966 113015 241 95 825 114043 181 324 485 608 780 115022 247 116137 117385 444 560 688 995 118206 372 431 681 119061 291 453 721 947 120507 98 888 121002 23 92 641 122501 815 33 123050 67 174 403 680 124235 302 4 409 701 9 55 76 125304 426 745 998 126038 53 179 329 575 744 67 943 127322 24 28 95 409 17 523 906 42 128084 146 86 948 129152 671 880 970 130014 502 46 639 750 824 131280 361 68 511 962 132020 32 292 360 638 719 49 64 870 133500 72 657 756 134033 213 325 819 135332 793 890 136307 739 931 139140 817 541 140006 150 223 310 455 61 635 871 141455 86 665 837 142065 479 505 143043 176 677 144012 92 353 955 145595 991 146021 159 491 832 904 26 147138 378 867 148071 90 215 341 592 626 812 149091 298 313 17 548 61 924 150074 188 95 305 151000 75 79 193 356 868 152081 183 52 233 75 390 424 153177 408 917 154173 155148 335 427 578 639 56 896 950 156158 247 408 22 752 826 69 157166 81 497 517 620 746 96 960 158280 553 159252 399 809 18 913 160011 126 410 537 161018 62 273 534 984 85 162952 88 163054 218 381 411 42 503 610 164067 326 64 575

IV CIĄGNIENIE
WYGRANE PO 250 ZŁ.

253 63 76 411 504 647 1093 133 425 71 516 87 2186 935 3224 626 57 820 94 4011 53 88 192 539 934 52 5019 36 242 350 872 980 6077 285 321 30 518 772 991 7107 209 13 48 88 8886 9023 314 469 506 98 731 42 910 89 10194 796 810 990 11093 317 474 562 621 829 997 12094 156 206 26 481 528 963 13249 80 317 715 857 14411 835 15553 773 16032 189 282 669 88 713 17031 88 109 629 394 471 708 33 67 804 932 18010 355 618 46 852 83 93 19202 442 667 763 85 20611 31 865 21078 136 310 446 60 74 22137 477 513 878 23067 88 277 405 629 700 842 974 24285 357 59 589 808 25052 217 21 26133 44 74 712 27207 346 412 501 69 796 987 28089 144 233 388 453 54 99 531 86 786 29041 452 799 867 30582 606 31004 82 227 95 365 454 530 726 814 950 32081 86 214 59 364 141 917 63 33067 102 344 630 31 44 34170 362 513 721 94 35057 185 373 604 701 36209 21 42 735 825 961 37110 31 388 581 38053 78 39035 94 365 71 611 795 40188 342 59 41097 698 995 42155 246 43122 889 968 44193 598 650 716 904 26 45077 46076 170 348 449 68 47314 483 658 48293 649 793 906 49056 376 831 71

50192 353 471 580 620 77 758 61 950 51092 270 317 41 572 639 72 794 96 814 37 52271 525 820 940 54 53463 562 635 913 54324 784 860 907 55108 322 402 518 74 646 56040 137 98 324 57062 126 266 611 834 58241 308 428 720 59008 22 153 640 847 942 62 60081 590 850 95 61291 385 443 92 559 98 670 952 66 62248 63158 767 826 64014 57 77 322 485 942 65086 229 368 478 93 608 36 48 905 17 26 66354 588 796 67139 47 882 915 68100 305 590 914 21 69052 391 664 868 7053 241 636 783 877 71064 261 322 537 644 46 816 72003 93 296 372 893 73069 209 30 317 825 39 936 68 91 74285 648 75 933 75017 174 487 702 23 76521 641 711 929 51 77232 395 664 790 78900 47 68 79283 310 404 14 31 83 734 80022 92 278 550 695 870 72 81228 31 476 963 82036 295 793 842 70 83093 393 84352 72 590 925 91 85199 334 414 561 735 86003 864 87132 55 386 475 574 974 88142 55 272 396 519 709 89170 394 90060 66 176 288 50 28 87 660 948 91105 42 294 361 411 543 600 51 874 97 92165 510 766 886 93381 775 94040 301 212 79 80 953 95109 34 96024 183 365 735 961 97162 273 559 872 962 98112 25 379 498 583 690 99066 609

100537 737 101159 387 479 541 65 78 710 842 102249 435 760 103035 88 199 209 567 739 68 104063 263 513 33 624 701 105084 90 387 92 97 413 52 106022 30 494 572 649 850 107154 750 808 108022 97 574 109101 324 74 421 58 502 65 819 992 110099 598 955 112459 837 42 113233 66 420 573 114171 226 312 500 3 800 906 26 81 115263 341 97 644 84 78 85 116125 203 583 602 117058 187 312 556 59 118144 323 408 550 995 119255 974 120273 354 508 650 860 912 77 121148 55 223 578 702 122002 151 88 284 123196 261 390 426 965 124096 691 804 20 125099 329 467 540 68 602 22 126509 601 874 127469 835 938 54 128173 92 218 424 517 782 812 923 129218 384 837 130498 734 806 974 131211 650 828 935 132145 622 760 133381 645 44 69 863 925 134118 395 677 834 950 135092 150 91 244 82 300 7 58 479 512 672 812 136035 175 580 137070 891 968 138063 289 392 490 612 870 79 139232 765 864 92 929 40 14004 181 222 345 499 820 141079 179 358 997 142260 143107 267 450 98 610 14 913 144207 32 945 145147 762 932 55 146149 285 421 99 147055 139 333 938 73 148118 34 233 351 508 771 886 908 149052 555 647 150087 178 508 675 817 98 151344 488 630 152112 88 509 863 966 84 153486 518 769 891 154076 148 407 155016 279 381 768 73 908 90 156736 960 157004 547 82 607 747 67 864 936 158056 543 733 51 893 159003 48 129 337 430 96 41 560 68 160072 297 576 658 725 29 97 971 161216 557 162263 567 632 889 962 163297 309 613 44 895 164073 121 591

Na FON

Komisariat Wojewódzki P. O. P. na podstawie powiadomienia Komisarza Generalnego POP. komunikuje, że Państw. Bank Rolny przyjmuje do dnia 15 go maja r. b. deklaracje również od rolników właścicieli poniżej 100 hektarów tylko na obligacje — bony wykluczone.

Kazimierz Świątecki
Prezes

20 kwietnia b. r. więźniowie więzienia Ponarskiego w Wilnie z groszowych funduszów samorzutnie złożyli na F. O. N zł. 218 gr 02, oraz 1 p. kolczyków złotych, 1 zegarek z białego metalu, metalową branzoletkę, 1 papierośnicę srebrną i 1 z białego metalu.

Komitet Okr. KPZB w Brześciu przed Sądem Apel. c. w Wilnie

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznał wczoraj sprawę 12 osób, członków Okręgowego Komitetu K. P. Z B., odpowiadających z artykułu 97 K. K.

Na ławie oskarżonych zasiedli skazani przez sąd pierwszej instancji Michał Sinica na 15 lat, Mikołaj Kozakow na 8 lat, Chana Portnoj na 7 lat, Sergiusz Sidorowicz, Paweł Chalec, Szymon Minka, Antoni Masiewicz i Jerzy Sowca, skazani na 6 lat więzienia każdy, Józef Poźniak na 4 lata oraz Łukian Demidowicz, Piotr Szyszko i Jerzy Baraszcz na 2 lata każdy.

Bronili osk. adwokaci Petrusewicz i Prais z Wilna oraz Würstenberg z Grodna.

Sąd Apelacyjny wyrok pierwszej instancji zatwierdził. (c)

Wśród pism

Nowy (12) numer tygodnika *„Polityka"* otwiera kolumna poświęcona pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zkolei Fr. Zmudzki w artykule p. t. „Litwa Stanisława Rasztikisa" omawia — z okazji przyjazdu do Polski naczelnego wodza litewskiego — sytuację wojskowo - polityczną Litwy dzisiejszej. W dalszym ciągu doskonały reportaż Wojciecha Wasiutyńskiego z Rumunii.

Poza tym numer zawiera korespondencję z Londynu A. Grobickiego, rozważania na temat „Mobilizacji surowca", sprawozdanie z historycznego posiedzenia Sejmu R. P. „Beck na trybunie", artykuł A. Trzaski „Duch Poczdamu" oraz stały felieton Wiesława Wohnouta.

Anna Stołypinówna

Córka b. premiera rosyjskiego.

Przekł. aut. St. Honesti. 2)

Tragiczny los mego ojca

Wspomnienia z czasów I-ej rewolucji rosyjskiej (1905—1911 r.).

Gdyśmy mieli opuścić to spokojne i śliczne miasto, aby przenieść się do Saratowa, gdzie ojciec otrzymał stanowisko gubernatora, całe to towarzystwo w komplecie zgromadziło się w salach klubu, aby pożegnać moich rodziców. Matka po powrocie z klubu opowiadała nam, bardzo rozczulona, że ojciec i ona byli głęboko i szczerze wzruszeni tymi dowodami sympatii i uznania, tymi pełnymi serdeczności życzeniami na przyszłość, których im nie szczędzono.

II.

Na wyspie Aptekarskiej.

W roku 1906, po nieszczęśliwej wojnie japońskiej, podczas gdy Rosją wstrząsnęła rewolucja, ojciec mój został mianowany ministrem spraw wewnętrznych i prezesem Rady Ministrów, wobec czego przenieśliśmy się do Petersburga. Zamieszkaliśmy tam na wyspie, zwanej „Aptekarska". Petersburg ma mnóstwo drobnych wysepek pod miastem, bardzo różnych ze swego wyglądu i charakteru, które — rozdzielone kanałami i dopływami Newy — łączą drewniane mosty. W pogodne wieczory letnie, gdy upał wyganiał mieszkańców stolicy na przechadzki zamiejskie, mosty te drżały pod stopami licznych przechodniów. Studenci i młode dziewczęta przejeżdżali pod nimi na łodziach, śpiewając i kierując się ku widzialnej zdala zatoce Bałtyku. Na wybrzeżach wysepek wznosiły się liczne wille, które przeważnie były zamieszkiwane tylko w lecie i jesieni. Niektóre z nich zajmowali ministrowie i inni wyżsi urzędnicy, którzy korzystając z bliskości stolicy mogli mieszkać ze swemi rodzinami na wsi i razem wykonywać obowiązki swego urzędu.

Willa, w której zamieszkaliśmy, była zbudowana z drzewa, jednopiętrowa, i jej długa fasada wychodziła na dość puste zazwyczaj wybrzeże kanału. Mieliśmy przy niej duży ogród.

Matka moja, bardzo oddana swym czworgu dzieciom, była wiecznie zajęta troską o ich wychowanie. Najstarsza z córek Natalja, bardzo delikatnego zdrowia i kapryśna, płakała ustawicznie, we dnie i w nocy; zdawałoby się, jest niepocieszona, iż przyszła na świat. Mając lat pięć, zdawała się już być znudzoną życiem: na zapytanie matki, czemu płacze, odpowiadała, — że się jej nudzi. Była to wątła dziewczynka o ślicznej białej cerze i dużych szarych oczach. Zdradzała podobieństwo do swego dziadka Stołypina: była bardzo uzdolniona lecz fantastycznego charakteru. Druga, Olga, starsza ode mnie o rok, podobna była do ojca. Bardzo pilna i poważna, odznaczała się umysłem raczej męskim. Rysy miała nieco zbyt ostro zaznaczone, jak na dziewczynkę, ruchy trochę nagłe. Sama nie płakała nigdy i zakazywała i mnie także płakać, mówiąc, że to jest wstyd. Lubiliśmy bawić się z nią w żołnierzy i marzeniem jej było zostać — wielkim wodzem. Wszystkie uwielbialiśmy naszego braciszka Arkadiusza, znacznie młodszego od nas. Rozpieszczony, przyzwyczaił się, że wszystko musiało dziać się według jego woli: jeśli która z nas nie pozwalała go natychmiast, wzywał mamę na pomoc. Dumny ze swych wyjących się z natury kasztanowatych kędziorków, lubił przyglądać się sobie w lustrze, jak dziewczynka. Pamięć miał niezwykłą: mając pięć lat recytował z pamięci całe długie ustępy utworów Puszkina. Ojciec pokładał w nim wielkie nadzieje. „Oto mój następca", mówił czasem, kładąc dłoń na głowie dziecka. Wychowany wśród dziewczynek Arkadiusz nie miał wiele zamiłowania do zabaw chłopięcych lub sportów.

Ojciec mój pracował całymi dniami, wieczorem zaś spacerował z moją matką i czasem z gośćmi po wybrzeżu kanału. W tym czasie, gdy w całym Państwie dawało się odczuwać wrzenie rewolucyjne i wybuchały ustawicznie to tu, to tam rozruchy, nie przedsięwzięto żadnych środków, aby zapewnić mu bezpieczeństwo. Jego gabinet i biura znajdowały się na parterze; nad głównym wejściem do biur z apartamentów prywatnych, które zajmowały całe I-sze piętro, wysuwał się duży balkon. W poczekalniach i pokojach przyjęć na dole panował ustawiczny ruch. Znałam wszystkich pracujących wespół z moim ojcem. Pomiędzy nimi był niejaki Knoll, którego ojciec przywiózł ze sobą z Saratowa, podobno Polak, człowiek poważny i sympatyczny. Poza tym podobał się nam generał Zamiatin, który był nosicielem jeszcze wówczas w otoczeniu mego ojca. Był to człowiek młody i wesoły. On i jego koledzy spędzali przy pracy nieraz cześć nocy.

III.

Pierwszy zamach.

Pewnego upalnego dnia w sierpniu siedziałam przy poobiedniej herbacie w salonie mej matki na I-ym piętrze. Była trzecia godzina popołudniu. Nie mogłam usiedzieć spokojnie na miejscu, gdyż była to sobota, dzień, w którym ojciec udzielał posłuchań, więc co chwila spoglądałam przez okno na osoby, cisnące się do przedpokoju naszej willi. Widziałam wchodzącego jakiegoś gubernatora z prowincji w białym letnim garniturze z odznakami, jakiegoś innego dygnitarza w haftowanym złotem mundurze; damę całą w czerwieni — i wiele innych osób. Moja siostra Natalia i mały, czteroletni podówczas, braciszek z nianką znajdowali się na balkonie.

Skończyłam herbatę i stanęłam u okna. Widok, który ujrzałam, żywo pobudził moją ciekawość. Przed willę zajechał wóz, duże lando. Wyszło z niego czterech oficerów żandamerii jeden z nich w mundurze pułkownika, niósł tekę pod pachą. Generał Zamiatin i nasz woźny, którzy zbliżyli się do przybyłych, zauważyli bezwątpienia w ich wojskowym stroju i zachowaniu się coś wzbudzającego podejrzenia, gdyż nie chcieli ich wpuścić i zagradzając sobą wejście do przedpokoju, zapytali nieznajomych o powód przybycia. Ci, dając nie wiem już jaką odpowiedź, usiłowali przedostać się koniecznie do wnętrza willi. W tej chwili matka zawołała mię, więc odeszłam od okna, udając się na wezwanie.

Zaledwie przestąpiłam próg salonu, gdy ogromna stojąca przy drzwiach szafa zachwiała się i runęła z hałasem tuż koło mnie. Byłam niezmiernie zdumiona, że tak ciężki mebel mógł się przewrócić, i to bez żadnej widocznej przyczyny, gdy nagle wszystkie meble w salonie poczęły tańczyć. Dziwiło to mię więcej, niż przestraszało, bo — naraz — nie słyszałam żadnego hałasu zzewnątrz. Matka z głębi mieszkania nadbiegała z pośpiechem. Wówczas na dole pod nami rozległy się jęki i krzyki oraz łoskot walących się ścian.

Siostra Olga szła ku mnie od balkonu, cała drżąca. Usłyszałam zdołu grzmiący głos, który wykrzyknął: *Niech żyje rewolucja!* W tej samej prawie chwili balkon runął w dół z hałasem. Podbiegliśmy, ja i Olga, do wyłomu, który się utworzył w ścianie, i poczęłyśmy patrzeć w dół. Między gruzami balkonu Natalia podnosiła się ku mnie swoją bladą twarzyczkę. Nieprawdopodobny chaos panował dokoła niej: wszędzie leżały szczątki rzeczy, skrwawione ciała ludzkie i żandarmi biegali dokoła przerażeni. Nachyliwszy się nad próżnią jak mogła najgłębiej, Olga krzyknęła z całej siły głosu do Natalii:

— Czyś raniona?

— Nie, tylko nie mogę się poruszyć.

Matka rzuciła się ku schodom, które się już napół zawaliły. Spuściła się najniżej jak to było możliwe, czepiając się resztek poręczy i stopni, potem — skoczyła wdół. Słyszałyśmy, jak ciężko spadła na ziemię. Wykrzyknęła głośno imię ojca, który odpowiedział spokojnie i zapytał sam:

— Czy dzieci żyją?

— Tak, odparła matka.

Nadjeżdżała straż pożarna, za nią pędził z pośpiechem oddział wojska.

Sprowadzono nas jakoś, Olgę i mnie, z piętra nadół i znaleźliśmy się na ziemi. Ujrzałem leżąca na ścieżce nieznajomą małą dziewczynkę w agonii. Miała oderwane obie nogi i oczy jej, zachodzące już mgłą śmierci, z rozpaczą patrzyły w niebo. Młody oficer pochylał się nad nią, chcąc widocznie przyjść jej z pomocą, sam zaś lewą ręką osłaniał sobie głowę, w której widniał duży czarny otwór. Potem podniósł się, zrobił kilka kroków, usiadł na trawie, — następnie rozciągnął się na niej i zesztywniał. Poczęłam płakać.

(D. c. n.)

KRONIKA

MAJ 11 Czwartek

Dziś: Maksyma
Jutro: Pankracego

Wschód słońca — g. 3 m. 23
Zachód słońca — g. 7 m. 07

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 9.V. 1939 r.

Ciśnienie 772
Temperatura średnia + 9
Temperatura najwyższa + 13
Temperatura najniższa 0
Opad —
Wiatr: południowo-wschodni
Tendencja barom.: lekki spadek
Uwagi: deszcz następnie pogoda.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobramska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbuta Świętojańska 2); Zasławskiego Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionowa 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— **Dzisiejsze posiedzenie Rady Miejskiej.** Dziś we czwartek o godz. 20 w lokalu Magistratu odbędzie się ostatnie względnie jedno z ostatnich posiedzeń obecnej Rady Miejskiej. Porządek dzienny zawiera 13 punktów, w tym m. in. sprawę ustalenia postaci herbu m. Wilna, sprawę wyboru miejsca pod budowę pomnika Mickiewicza, dodatkowy budżet i inne.

SPRAWY SZKOLNE

— **6-klasowa Prywatna Szkoła Powszech na Slow. „Rodzina Wojskowa"** przyjmuje zapisy uczniów i uczenic do wszystkich klas od 15 maja br. Język francuski. Bogata biblioteka. Opłaty niskie.

— W PAŃSTWOWYM ŻEŃSKIM GIMNAZJUM KUPIECKIM (ul. Żeligowskiego 1, III piętro), odbędzie się wystawa prac uczenic z zakresu techniki handlu, dekorowania wystaw sklepowych, towaroznawstwa, geografii gospodarczej i wszelkich innych prac młodzieży szkolnej.

Wystawa otwarta będzie w niedzielę 14 maja od godz. 14 do godz. 18 i w poniedziałek dn. 15 maja od godz. 10 o 18.

Wstęp bezpłatny.

— PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA III STOPNIA „PROMIEŃ" (z prawami szkół państwowych) ul. Wiwulskiego 4 — przyjmuje zapisy na rok szk. 1939/40. Egzaminy wstępne, prowadzone systemem lekcyjnym, rozpoczną się dnia 15 bm. Kancelaria czynna w godz. 10—12.

WOJSKOWA

— **Kto dziś staje do poboru?** Dziś w drugim dniu poboru rocznika 1918 przed Komisją Poborową, która od godz. 8 rano urzęduje w lokalu przy ul. Ostrobramskiej 5, winni stawić się wszyscy mężczyźni urodzeni w wspomnianym wyżej roku nazwiska których rozpoczynają się na literę B.

Punktualne stawiennictwo poborowych jest obowiązkowe pod rygorem surowych kar.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— KLUB WŁÓCZĘGÓW. Z powodu rocznicy śmierci Marszałaka Józefa Piłsudskiego zebranie Klubu w piątek 12 maja nie odbędzie się.

— **Posiedzenie Naukowe Wil. T-wa Lekarskiego.** Dziś, 11 maja o godz. 20 odbędzie się posiedzenie naukowe Wil. T-wa Lekarskiego przy ul. Zamkowej 24 z następującym porz. dziennym:

1) Dr N. Wołkowyski — O opadaniu krwinek w ostrym zapaleniu ucha środkowego oraz zapalenia wyrostka sutkowego.

2) Prof. dr K. Michejda — Kamica nerkowa obustronna i u osób z jedną nerką.

— **Członkinie „Rodziny Wojskowej"** proszone są o stawienie się 12 maja o g. 19 punktualnie na podwórzu domu oficerskiego, Wileńska 42 celem udania się na Rossę. Obecność wszystkich pań konieczna.

RÓŻNE.

— **W DNIU 12 BM. KINA NIECZYNNE.** Polskie Zrzeszenie Teatrów Świetlnych woj. wileńskiego podaje do wiadomości, że w dniu 12 maja, jako w rocznicę śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, wszystkie kina na terenie woj. wileńskiego będą nieczynne.

NOWOGRODZKA

— **Ani jednego zagonu nieobsianego.** Rolnicy Nowogródczyzny, a zwłaszcza zorganizowani w wiejskich organizacjach społecznych, dla podkreślenia swego serdecznego stosunku do armii w obecnym okresie, w związku z wiosennymi pracami w polu wszędzie zorganizowali pomoc przy obsiewie pól rolników powołanych na ćwiczenia. Dzięki temu wszędzie siew został ukończony w porę i nie pozostało ani jednego zagonu nieobsianego.

— ZMIANA NAZW MIEJSCOWOŚCI. Za rządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 1938 r. zostały zmienione nazwy niektórych miejscowości w województwie nowogródzkim, a mianowicie: Durniewicze w gminie wiejskiej Horodyszcze, w powiecie baranowiskim, na „Grabków", Wielelowo IV w gminie wiejskiej Turzec, w powiecie stołpeckim, na „Bronosowo", Mackiszki w gminie wiejskiej Ejszyszki w powiecie lidzkim, na „Zwierzyniec", Detatycze w gminie wiejskiej Dubcza w powiecie nowogródzkim, na „Dęby Bernackie", Sobakińce w gminie wiejskiej Sobakińce w powiecie szczuczyńskim, na „Narbutowo".

— **Bazar Przemysłu Ludowego** zamówił w organizacjach Kół Gospodyń Wiejskich oraz w kołach młodzieży wiejskiej 2.000 sweterków dla dzieci. Wkrótce ma zamówić jeszcze 8.000 takich sweterków, które przeznaczone zostaną dla Funduszu Pracy, aby z chwilą nastania chłodów przekazać je Komitetom Opieki nad Dziatwą i Młodzieżą. W produkcji sweterków specjalnie celuje powiat baranowicki.

— SAM SOBIE ROZPRUŁ BRZUCH? Przywieziono do szpitala powiatowego w nowogródku 19-letniego Szacha Romana, mieszkańca wsi Górna Ruta, gm. nowogródzkiej, z rozprutym brzuchem. Szach oświadczył, że brzuch sam sobie przerżnął przypadkowo w czasie otwierania składanego noża. Stan rannego jest ciężki. Jak się faktycznie ten wypadek przedstawia — ustalą władze.

— **ZŁAMAŁ MU KOŚĆ UDOWĄ. Gonczar Antoni, mieszkaniec kolonii Rabki, gm. dworzeckiej, pow. nowogródzkiego, pobił tak silnie 12-letniego pastuszka swego sąsiada, Włodzimierza Łozowika, że złamał mu kość udową. Pastuszka w stanie bardzo ciężkim odwieziono do szpitala powiatowego w Nowogródku.**

LIDZKA

— **Pracownicy zatrudnieni w pułku piechoty w Lidzie** złożyli samorzutnie, ze swych drobnych zarobków dziennych kwotę 105 zł i 30 gr na FON.

Niezależnie od powyższego, każdy pracownik zadeklarował nabycie jednego bonu na POP.

NIEŚWIESKA

— SPROSTOWANIE. 6 maja rb. sztukę p. t. „Zakochana", odegrał w Nieświeżu zespół Teatru Ziem Centralno - Wschodnich, a nie Reduta.

ŚWIĘCIAŃSKA

— **Ochotnicza Straż Pożarna w Święcianach** z inicjatywy i staraniem naczelnika straży Waltera Ryszarda urządziła zabawę taneczną, z której czysty zysk w kwocie 95 zł 38 gr wpłaciła na FON.

WILEJSKA

— **Program dnia żałoby.** W związku ze zbliżającą się rocznicą żałoby narodowej, odbyło się pod przewodnictwem starosty powiatowego zebranie, na którym został ułożony program uroczystości żałobnych a mianowicie:

godz. 9,45 — nabożeństwo żałobne we wszystkich świątyniach, po czym przedstawiciele władz i organizacyj społecznych udadzą się do świetlicy ZS, gdzie zostanie otwarta wystawa poświęcona pamięci Marszałka Piłsudskiego;

Godz. 20,20 — zbiórka przed pomnikiem Marszałka, chwila ciszy i złożenie wieńców.

— **Dekoracja odznaczonych.** 7 maja br. starosta powiatowy udekorował po raz pierwszy krzyżami zasługi następujących obywateli:

Srebrnym krzyżem zasługi: Poniklewską Reginę, mgra Orłowskiego Witolda, Szwelnisa Stanisława, Anlicha Kazimierza, Sazina Jerzego.

Brązowymi krzyżami zasługi: Przezdomską Stanisławę, Kwasowę Jadwigę, Pawłowskiego Stanisława, Leszczyńskiego Stanisława, Pachno Tomasza, Alchimowicza Grzegorza, Bałusza Jana, Bienicewicza Mikołaja, Chareckiego Józefa, Czerecha Wincentego, Czaplińskiego Bonifacego, Mandryka Piotra, Możejko Adolfa, Nowasza Jana.

Kurs rat.-san. OPLG dla lekarzy

Wileński Okręg Polskiego Czerwonego Krzyża organizuje III z kolei w roku bież. kurs ratownictwa sanitarnego dla lekarzy med. i lekarzy dent. zalecony przez Ministerstwo Op. Społ. okólnikiem z dnia 25 stycznia 1938 r. Nr 1/111-8

Wszyscy zainteresowani winni się zgłosić do Okręgu Wileńskiego P. C. K. przy ul. Mickiewicza 7—5 w godzinach od 9 do 14 celem zapisania się na listę uczestników kursu.

Początek kursu dnia 16 maja 1939 r. o godz. 19 w Zakładzie Farmakologii USB przy ul. Zakretowej 23.

Pożegnanie ks. Stanisława Kimma

Mejszagoła żegna ze szczerym żalem opuszczającego swą parafię ks. proboszcza Stanisława Kiimma, który w przeciągu czterech lat swej pracy duszpasterskiej i społecznej kierował mądrze i energicznie na swej placówce wszelką miłą Bogu i pożyteczną ludziom akcję. Grono miejscowych pracowników społecznych pragnie Mu tą drogą wyrazić żywą wdzięczność i serdeczne przywiązanie, oraz powiadomić Go, że zamiast wieczoru pożegnalnego przekazuje zebrane między sobą 100 zł na F. O N.

Prezes Stow. Młodzieży (—) Krypko
Prezes Kółek Rolniczych (—) Timofiejew
Prezes Rady Nadzorczej (—) Snitko
Kierownik Szkoły Powszechn. (—) Kaptur
Prez Tow. Caritas (—) Swirbutowiczówna

Za drużyny harcerskie
Anzelewiczówna i Swirbutowiczówna

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA" w Teatrze na Pohulance!** Dziś, w czwartek 11 bm. przedstawienie wieczorowe w Teatrze na Pohulance o godz. 20 wypełni cieszą się dużym powodzeniem, doskonała komedia współczesna Stefana Donata pt. **„MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA"** w inscenizacji i reżyserii Ziemowita Karpińskiego. Udział biorą pp.: Halina Buyno, Lidia Korwin, Władysława Nawrocka (Kitty), Zofia Ślaska, Antoni Czapliński, Władysław Ilcewicz, Władysław Lasoń, Alfred Łodziński, Zbigniew Nowosad, Władysław Surzyński, Ludwik Tatarski. Oprawa wnętrz — Jan i Kamila Gołusowie. Ceny popularne.

— Jutro, w piątek dn. 12.V teatr nieczynny.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **Ostatni występ Milvi Laid.** Dziś znakomita primadonna estońska **Milvi Laid** wystąpi po raz drugi i ostatni w Wilnie w swej świetnej kreacji w operetce Abrahama „Wiktoria i jej huzar".

Jutro z powodu dnia żałoby widowisko zawieszone.

— **Wznowienie op. „Bal w Savoy'u".** W sobotę po raz pierwszy po wznowieniu grana będzie przepiękna operetka Abrahama „Bal w Savoy'u" z Kulczycką i Dembowskim w rolach głównych.

— **Popołudniówka niedzielna.** W niedzielę o g. 4 m. 15 po poł. grana będzie świetna operetka **„Wiktoria i jej huzar"**.

W Tygodniu Polskiego Białego Krzyża pamiętajmy o słowach Marszałka Rydza-Śmigłego: — „Chodzi mi o to, by każdy Polak od dziecka wyrastał w tej świadomości, że los jego Ojczyzny zależy od tego ilu i jakich żołnierzy, może Ona powołać do swej obrony".

O wszystkim ciekawie...

„Płomyk" jest redagowany w ten sposób, że każdy numer ma przeważnie charakter jednolity, przynosi artykuły i felietony na pewien temat.

Tym razem notujemy „Płomyk", piszący na różne tematy.

Tytuły poszczególnych utworów najlepiej mogą zorientować:

„Nieznani przyjaciele", „Pisarze polscy na Śląsku", „Lotnik", „Co możemy zobaczyć w fabryce", „Praca rybaków", „Co będziemy robić po skończeniu szkoły" itd.

„Płomyczek" opowiada natomiast o życiu zwierząt i ptaków, co przecież w maju staje się czymś bardzo interesującym i szczególnie aktualnym.

Najlepsze felietony poświęcono życiu lisów i zajęców.

Miłe wierszyki, zwłaszcza p. L. Wiszniewskiego i p. A. Rudawcowej.

Żarty — niestety — mierne.

Uwaga kobiety!

Organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet wzywa wszystkie swoje członkinie oraz członkinie należące do współdziałających organizacji kobiecych do gremialnego udziału w pochodzie na Rossę 12 maja

Zbiórka punktualnie o godz. 19 przy ul Wileńskiej Nr 42, w podwórzu Domu Oficerskiego. Pożądane ciemne ubrania i granatowe berety.

Niech to wspólne wystąpienie organizacyj Kobiecych, zgrupowanych w P. W. K., to nasze publiczne zamanifestowanie najistotniejszego zjednoczenia obywatelek Rzeczypospolitej pod hasłem Służby dla Ojczyzny, będzie wyrazem naszego posłuszeństwa wobec nakazów Wielkiego Wychowawcy Narodu.

Niech wspólny hołd, złożony Nieśmiertelnej Pamięci Wodza Narodu połączy nierozerwalnie kobiety polskie we wspólnej służbie Rzeczypospolitej.

1) Koło Gospodyń Wiejskich.
2) Organizacja harcerek Ż. H. P.
3) Polski Biały Krzyż.
4) Kobiecy Klub Strzelecki Zw. Strzeleckiego.
5) Rodzina Rezerwistów.
6) Rodzina Wojskowa.
7) Rodzina Policyjna.
8) Służba Obywatelska.
9) Straż Przednia.
10) Stowarzyszenie b. strzelczyń 1912—1914.
11) Stowarzyszenie Peowiaczek.
12) Stowarzyszenie Zjednoczonych Ziemian.
13) Stowarzyszenie Kobiet Polek.
14) Wincentynki.
15) Związek Pracy Obywat. Kobiet.
16) Związek Pań Domu.

Zebrania przedwyborcze

14 bm., o godz. 12.30, w lokalu Związku Oficerów Rezerwy, przy ul Orzeszkowej 11, odbędzie się zebranie organizowane przez Federację P. Z. O. O. i wszystkie Związki Sfederowane. Przemawiać będą: Prezes Federacji PZOO p. sędzia Michał Krukowski, mjr. Eugeniusz Kozłowski, p. Władysław Lebecki, p. płk. Antoni Aleksandrowicz, p. Kazimierz Monikowski, p. Leon Ostrowski, p. Mikołaj Kondratowicz, p. Stefan Frejtak, p. dr Matylda Chorzelska, p. Mieczysław Gniadkowski, p. Piotr Gulewicz.

*

W Nowej Wilejce dyr. D. O. K. P. inż. Wacław Głazek wygłosi odczyt pod tytułem „Zagadnienia samorządowe, w dniu 11 bm. o godz. 19, w lokalu Ogniska KPW w Nowej Wilejce, przy ul. Połockiej Nr 11.

*

W sobotę 13 maja o godz. 18 odbędzie się zebranie Żołnierzy I Korpusu Wojsk Polskich na Wschodzie i Legionistów Puławskich w sali Sejmiku Powiatowego przy ulicy Wileńskiej 12.

Przemawiać będą: Prezes Lebecki i P. Bohdan Gintoft - Czyż i p. Franciszek Sosnowski.

Kandydaci na radnych Chrześc. Bl. Rozw. Gosp. m. Wilna w-g grup zawodow.

Jak się dowiadujemy kandydaci na radnych m. Wilna z listy Bloku Rozwoju Gospodarczego m. Wilna rekrutują się z następujących grup zawodowych i społecznych:

Osób duchownych 1, Kupców i Przemysłowców Chrześcijan 9, Rzemieślników i Robotn. z Chrz. Zw Zaw. 11, Robotn. Zrzesz. w Zjedn P. Z. Zaw. 10, Pracown. Umysłowych (Z. P. Z. Z.) 4, Nauczycieli 14, kolejarzy 18, Pocztowców 5, Pracowników skarbowych 2, Pracowników umysłowych zrzesz. w in. organiz. 28. Przedst. wolnych zawodów 23, Działaczów Zw. b. Wojsk., zrzesz. w Federacji P. Z. O. O. 28, Dział. Związku Strzeleckiego 4, Dział. Zblok. Organ Kobiec. 9, Właścicieli nieruchomości 21, Rolników drobnych podmiejskich 5. W tym radnych m. Wilna obecnej kadencji 13.

RADIO

RADIO WILEŃSKIE.

CZWARTEK, dnia 11.V. 1939 r.

6.56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka por. 8,50 Odcinek prozy. 9,00—11,00 Przerwa. 11,00 „Koncert Chopina w Paryżu" — poranek muzyczny dla szkół powszechnych. 11,25 Muzyka z płyt. 11,30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Polonezy. 14,00—15,00 Przerwa. 15.00 Rozmowa technika z młodzieżą. 15,15 Kłopoty i rady: Szukam letniska. 15,30 Muzyka obiadowa. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 „Wiejskie spółdzielnie w walce o lepszą przyszłość" — pogadanka dla młodzieży licealnej. 16.40 Koncert Orkiestry A. Hermana. 17,10 „Holandia na codzień" — felieton. 17.20 Zwykła woskowa komórka — pogadanka Axela Stjerny. 17.30 Arie operowe w wyk. Eugeniusza Mossakowskiego. 17,53 Informacje turystyczne. 17.58 Informacje. 18.00 Przegląd prasy sportowej. 18,05 Utwory skrzypcowe w wyk. Zino Francescati. 18.20 Skrzynkę ogólną prowadzi Tadeusz Łopalewski. 18.30 „Wśród rybaków" — audycja literacko-muzyczna. 19.00 Koncert popularny. 20.00 Sport na wsi. 20.05 Muzyka popularna. 20,15 Koncert popularny. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Franciszek Schubert: Kwartet smyczkowy d-moll. 21.40 „Śmierć Batorego" — fragment z książki Miklasa Kally'a. 22.00 Pogadanka radiotechniczna Mieczysława Galskiego. 22.10 Koncert Klubu Muzycznego. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Koncert muzyki polskiej. 23,55 Zakończenie programu.

RADIO BARANOWICKIE.

CZWARTEK, dnia 11. V. 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program 8,15 Koncert poranny (płyty). 14.00 Koncert popołudniowy (płyty). 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Dalszy ciąg koncertu (płyty). 18.00 Muzyka (płyty). 20.00 „Kasa spółdzielcza pomocnikiem gospodarza" — pogadanka Grycjana Grzyżew[illegible] 20.10 Wiadomości dla naszej wsi. 22.00 „Dni Mickiewiczowskie" — pogadanka Zbigniewa Cis-Bankiewicza. 22,10 Klasycy i romantycy — koncert z płyt.

PIĄTEK, dnia 12. V. 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program. 8.15 Koncert poranny (płyty). 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Koncert popołudniowy (płyty).

SOBOTA, dnia 13. V. 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8.15 Koncert poranny (płyty). 11.25 Muzyka z płyt (z Warszawy). 11.30 Audycja dla poborowych (z Warszawy). 14.00 Muzyka (płyty). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 popołudniowy (płyty). 18,00 Muzyka (płyty). 20.00 „Audycja dla młodzieży wiejskiej" 20,10 Wiadomości dla naszej wsi.

Kredyty dla rzemiosła w Nowogródczyźnie

Nowogródzka Izba Rzemieślnicza wystąpiła do Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie z wnioskiem o przyznanie 200,000 zł dodatkowych kredytów dla rzemiosła w Nowogródczyźnie. Będą to specjalne kredyty inwestycyjne na ulepszenie warsztatów względnie dostosowanie ich do nowych gałęzi produkcji. Według otrzymanych przez Izbę wiadomości Bank Gospodarstwa Krajowego przychylnie potraktował tę sprawę i już w najbliższym czasie spodziewane jest przydzielenie na powiat baranowicki — 45.000 zł, na powiat słonimski — 50.000 zł, nowogródzki — 40.000 zł, lidzki — 25.000 zł, nieświeski — 20.000 zł, stołpecki — 10.000 zł oraz wołożyński i szczuczyński po 5.000 zł. Fundusz Pracy ze swej strony wyasygnował odpowiednią kwotę na obniżenie oprocentowania tych pożyczek, aby je uprzystępnić rzemiosłu.

Wybory sołtysów i gromadzkie zakończone

Do rad miejskich odbędą się 21 maja

Wybory do rad gromadzkich, a także sołtysów już zakończone na terenie całego województwa z wyjątkiem b nielicznych gromad, w których na skutek oprotestowania wybory będą ponowione.

Wybory do rad gminnych zakończono w powiatach: brasławskim dziśnieńskim, mołodeckim, postawskim, w innych powiatach wybory są w toku.

Wybory do rad miejskich są zarządzone we wszystkich 15 miastach województwa, głosowanie odbędzie się we wszystkich miastach 21-go maja r. b.

Dla 5 groszy strzelał do człowieka

Niesłychany wypadek na Zakrecie

Wczoraj przy wejściu do parku U. S. B. na Zakrecie wydarzył się następujący wypadek. 20-letni Kazimierz Michałowski (ul. Zacisze 11) wbrew obowiązującym przepisom i uwagom dozorcy, usiłował przedostać się na teren parku, nie uiszczając 5-groszowej opłaty za bilet wstępu. Wówczas dozorca dwukrotnie strzelił do niego, raniąc go w okolicę klatki piersiowej. Rannego przewieziono do szpitala Św. Jakuba. (c)

Na falach długotrwałego kryzysu podtrzymuje każdego kupca lub przemysłowca pas ratunkowy stałej i umiejętnej reklamy gazetowej. Pismo nasze służy pod tym względem najlepiej!

HUMOR

— Za moich czasów mężczyźni byli bardziej uprzejmi, mój panie!
— A panie były z pewnością młodsze i ładniejsze, moja Pani!

— Wygląda na wściekłego, ojcze! Prawdopodobnie dlatego, żeś nazwała ją świnią!

Km. 438/38.

Obwieszczenie

O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Święcianach Stanisław Bazylko, mający kancelarię w Święcianach w gmachu Sądu Grodzkiego, na podstawie art. 676 i 679 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23 czerwca 1939 r., o godz. 11.45 w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Łyntupach odbędzie się sprzedaż nieruchomości w drodze publicznego przetargu położonej w zaśc. Marcjanowo, gm. Żukojnie, pow. święciańskiego, niehipotekowanej — składającej się z prawa dłużnika do połowy z ogólnego obszaru 80,3 ha gruntu i zabudowań znajdujących się na tej połowie, a należącej do Bolesława Czepułkowskiego, prawo do nieruchomości — oszacowana została na sumę zł 8.000, cena zaś wywołania wynosi zł 6.075.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł 810.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych, bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowanie ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18 akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Łyntupach.

UWAGA: Każdy przystępujący do licytacji ,winien mieć zezwolenia od pana wojewody wileńskiego na nabycie powyższej nieruchomości.

Dnia 8 maja 1939 r.

Komornik
(—) **Stanisław Bazylko.**

Przetarg

Wydział Powiatowy w Nowogródku ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie w stanie surowym budynku szpitala powiatowego w Nowogródku o kubaturze około 15000 m^3 z następujących materiałów Wydziału Powiatowego: tłucznia, piasku, żwiru (nieprzesiane), cegły, wapna zalasowanego, cementu; wszelkie pozostałe materiały budowlane dostarcza przedsiębiorca.

Ślepy kosztorys można otrzymać w Wydziale Powiatowym w pok. Nr 16 za opłatą 5 złotych w godzinach urzędowych od dnia 15 maja, gdzie również można przeglądać projekt.

Oferty powinny być sporządzone zgodnie z postanowieniem Rozp. Rady Ministrów z dnia 29.I. 37 r. o dostawach i robotach (Dz. URP Nr 13/37 r.).

Przy wykonaniu robót obowiązują ogólne warunki budowy, zatwierdzone przez b. Ministerstwo Robót Publicznych z dnia 24 kwietnia 1928 r. L. 1—1067 i uzupełnione rozp. Ministra Rob. Publ. z dnia 28.V. 1929 r. L. 1—1576 ze zmianami i uzupełnieniami Min. Rob. Publ. L. P. B. 27/12/32 z dnia 21 czerwca 1932 r oraz Analizy robót budowlanych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych 1938 r.

Oferty na wykonanie powyższych robót należy składać w pok. Nr 16 Wydziału Powiatowego z dołączeniem dowodu wpłacenia do kasy Wydziału Powiatowego wadium w wysokości 4% sumy oferowanej.

Publiczne otwarcie ofert odbędzie się 23 maja 1939 r., o godzinie 12.

Wydział Powiatowy zastrzega sobie swobodę dowolnego zwiększenia lub zmniejszenia ilości robót ofertowych, wolnego wyboru oferenta, oddania robót kilku oferentom, ewentualnie unieważnienia przetargu częściowo lub w całości.

Przewodn. Wydz. Pow.
w Nowogródku
(—) **K. Milewicz.**

Przetarg

Wydział Powiatowy w Nowogródku na dzień 19 maja rb., godz. 12 ogłasza przetarg pisemny ofertowany nieograniczony na roboty zduńskie przy budowie szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w powiecie o kubaturze pieców około 200 m^3.

Bliższe wyjaśnienia można otrzymać w Wydziale Powiatowym pok. Nr 16.

Przewodn. Wydz. Pow.
w Nowogródku
(—) **K. Milewicz.**

LOKALE

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany, świeżo remontowany, używalność łazienki, telefon, wiadomość godz. 16—17, Portowa 5 m. 14, tel. 598.

POKÓJ DUŻY z wygodami do wynajęcia — ul. Brzózki 4 m. 2 (Zakret).

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dn. 22 maja 1939 r. o g. 11 w maj. Siemienkowszczyzna, gm. Wawiórka, celem uregulowania należności Urzędu Skarbowego w Lidzie i innych wierzycieli Klimowicza Włodzimierza z Siemienkowszczyzny, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: — krów — 20 sztuk, cena szac. 1.400 zł.

Z uwagi na to, że licytacja w pierwszym na dzień 27.VIII. 1938 r. nie doszła do skutku, wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92, powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 22 maja 1939 r. od godz. 9 do godz. 11 w lokalu u zobowiązanego.

Dnia 2 maja 1939 r.

Naczelnik Urzędu Skarbowego
(—) **J. Kleman.**

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dn. 20 maja 1939 r., o godz. 11, maj. Olżew, gm. Białogruda, celem uregulowania należności Urzędu Skarbowego w Lidzie i innych wierzycieli S-cy Krasickiego Aleksego z Olżewa, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: — krów — 10 sztuk, cena szac. 1.500 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 20 maja 1939 r. od godz. 9 do godz. 11 u zobowiązanego.

Dnia 2 maja 1939 r.

Naczelnik Urzędu Skarbowego
(—) **J. Kleman.**

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dn. 22 maja 1939 r. o g. 11 w maj. Siemienkowszczyzna, gm. Wawiórka, celem uregulowania należności Urzędu Skarb. w Lidzie i in. wierzycieli S-ców Klimanicza Jana z Siemienkowszczyzny, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: — krów pstrych — 5 sztuk, cena szac. 750 zł; krów czerwonych — 5 sztuk, cena szac 750 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 22 maja 1939 r., od godz. 9 do godz. 11 w lokalu u zobowiązanego.

Dnia 2 maja 1939 r.

Naczelnik Urzędu Skarbowego
(—) **J. Kleman.**

PRACA

NAUCZYCIELKA-wychowawczyni w średnim wieku poszukuje posady. Francuski praktycznie. Może wyjechać. Oferty: „Kurjer Wileński“ dla A. T.

PLAC do 1000 m kw. kupię w okolicy Zakretowej i Legionowej. Zgłoszenia ul. Wiwulskiego 6—10 Jan Kuczyński.

Stołpeckie

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO - HANDLOWA w Stołpcach, Plac Kościelny 2 tel. 71 Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia rolnicze i galanterię żelazną, artykuły spożywcze, i kolonialne, nasiona zbóż, materiały opałowe i budowlane, meble oraz prowadzi komisową hurtownię soli.

Skupuje: — zboże wszelkiego rodzaju oraz trzodę chlewną.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI pow. stołpeckiego w Stołpcach (ul. Piłsudskiego 8) istnieje od roku 192[illegible] Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 300 tys. zł. K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Nieświeskie

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

CHRZEŚCIJAŃSKI BANK LUDOWY w Nieświeżu jest **najstarszą** instytucją kredytową w powiecie. **Wydaje pożyczki** członkom, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 99. Oddziały: w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemiopłody — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

Jan Giedroyć-Juraha — „Warszawianka“. Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaż owoców południowych i delikatesów.

LEKARZE

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz 9—13 i 3—8.

DOKTOR
M. Zaurman
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe Szopena 3, tel. 20 74.
Przyjmuje 12—2 i 4—8.

DOKTOR MED.
Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne moczopłciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—[illegible] róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

Kupno i sprzedaż

KUPIĘ majątek ziemski lub kamienicę w mieście, mogą być obciążone długiem. Wpłacę od 50 do 80 tysięcy złotych gotówką. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera Wileńskiego“ pod „Zdecydowany“.

DLA ZNAWCÓW MOTOCYKLI. Okazyjnie do sprzedania Horky-Dawidson 500 c/c, na gazie, po gruntownym remoncie. Pełne wyposażenie, ekonomiczna, doskonała na boczne drogi. — Dowiedzieć się: — Baranowicze, firma „Karaś i Rożnowski“.

RÓŻNE

NIE załączać znaczków!!! Światowa sława! Studio Mediumiczno-Astro-Grafologiczne „Paldini“ rozwiąże Ci zagadkę Twej przyszłości, da Ci darmo klucz do Nowego Życia-Dobrobytu, wybierze Ci szczęśliwy numer (liczby) pod gwarancją wygranej. Osiągniesz szczęście, zadowolenie, miłość pożądanej osoby, sposób zwyciężenia wrogów. Nadeślij zaraz datę urodzenia. Adresować: Studio „Paldini“, Kraków, ul. Tomasza. Skrytka 652.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; **Zbigniew Cieślik** — kronika zamiejscowa; **Włodzimierz Hołubowicz** — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; **Witold Kiszkis** — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); **Eugenia Masiejewska-Kobylińska** — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; **Kazimierz Leczycki** — przegląd prasy; **Józef [illegible]liński** — recenzje teatralne; **Anatol Mikułko** — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; **Jarosław Niecieck**i — sport; **Helena Romer** — recenzje książek; **Eugeniusz Swianiewicz** — kronika wileńska; **Józef Święcicki** — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto czek. 1, Wilno 1
Centrala Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyljańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50. na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o.

Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Uocz. z E. Kotlarewskiego. Wileńska 11